

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDIS - APRIL 1, 1988

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Nr. 64

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi!

Atsisakau būti sovietinės armijos kariu

Gražulio Petro, Antano,
gyvenančio Kapsuko rajone,
Sasnavos kaime,

Atviras laiškas Gynybos ministrui Jazovui,
Kreipimasis į tikinčiuosius

Po Rygos įvykusios 1987 m. lapkričio 18 d. demonstracijos į Vilniaus saugumą buvo iškvieštas Petras Cidzikas. Ten jis buvo baramas už dalyvavimą Rygos demonstracijoje. Saugumas liepė perduoti Nijolei Sadūnaitei, Robertui Grigui, Vytautui Bogušui, Antanui Terleckui ir kitiems žinią, kad Lietuvoje 1988 m. vasario 16 d. jokios demonstracijos nebus. Visus aktyviuosius izoliuosime, o jei reiks, tave uždarysime priverstiniam gydymui į psichiatrinę ligoninę.

Kaip pavyzdys, kad tikintys jaunuoliai KGB yra izoliuojami nuo visuomenės, prisidengus kariniais apmokymais, yra Saulius Kelpšas, gyv. Kauno raj., Garliavoje, Pažangos II. Būdamas sąmoningu lietuviu ir kataliku, jis imamas į apmokymus religinių — tautinių

minėjimų, tikinčiųjų švenčių metu. Buvo apmokymuose ir lapkričio 1 d., minint Maironio 125-ąsias gimimo metines, taip pat sutinkant grįžusį iš lagerio kun. Joną — Kastytį Matulionį.

Iš saugumo darbuotojų pasakymo Petriui Cidzikiui visiškai pasidaro aiškus šaukimo į karinius apmokymus tikslas. Karinis komisariatas yra paklusnus KGB tarnas, vykdamas jį slapstus ir klaidingus sumanymus.

Iš Kapsuko miesto komisaro, gavęs šaukimą 1988 m. sausio 5 d. vykti į spec. apmokymus trims mėnesiams, supratau, kad pradėta ruošti vasario 16 d. Tai yra KGB patvarkymas, todėl vykti į šiuos apmokymus atsisakau. Atsisakau ir dėl žemiau išvardintų priežasčių.

(Bus daugiau)

Čekoslovakai kovoja už teises

Praha. — Čekoslovakijos kardinolas František Tomasek pasmerkė komunistų saugumo policijos žiaurų elgesį, malšinant taikingas demonstracijas, kurios įvyko Bratysłavoje. „Mili-cijos areštai ir žiaurumas dar labiau sustiprina mūsų bažnyčią“, pareiškė kardinolas.

Kardinolas savo pareiškimą padarė po to, kai Slovakijoje katalikai protestavo prieš valdžios kišimąsi į religijos reikalus. Maždaug 150 demonstran-tų kartu su Vakarų reporteriais iš Britanijos, Vokietijos ir Austrijos buvo suimti. Kitą dieną jie buvo paleisti, įgaisinus daugiau nesirodyti gatvėse, bet vienas pagrindinių protesto demonstracijų organizatorių — František Mikloško, kuris buvo suareštuotas prieš demonstraciją, tebėra areštė. Policininkai muše lazdomis, vaikė žmones su vandens purkštuvais, sparde ir daugelį sužeidė. Protestuotojai su žvakėmis rinkosi prie bažnyčios, giedodami patriotines giesmes ir dainas.

Sumušė ir užsienio
žurnalistus

Komunistinė vyriausybė neleisdžia Vatikanui paskirti naujų vyskupų į dešimt vyskupijų, kuriose nebėra vyskupų. Žmonės reikalauja tokių pat teisių, kurias turi komunistai ir kad būtų paskirti vyskupai.

Britų žurnalistą David Blow suėmė, sumušė ir nusivėžė policijos mašinoje. Vokiečių ir austrų televizijos filmuotojai buvo sužeisti ir prievarta įgrūsti į uždara mašiną ir nuvežti. Kai jie pasisakė, kad jie yra užsienio žurnalistai, tai dar kartą buvo sumušti. Jų filmai ir nuotraukos buvo konfiskuotos.

Kardinolo didvyriška
kova

Čekoslovakijoje tokių žiaurių įvykių nebuvo per 40 komunistų valdymo metų, pasakė austrų žurnalistas Otto Hoermann.

Milicininkai buvo „paėmę ant drąsos“, praneša vokiečių spauda. Policijos pareigūnas pasakė, kad po šių įvykių Čekoslovakijos katalikai turės būti sukalbamesni“. 300,000 čekoslovakų jau pasirašė peticiją vyriausybei, reikalaujanti katalikams lygių teisių. Jau 4 metus Čekoslovakijos bažnyčia veda pasitarimus dėl naujų vyskupų paskyrimo su komunistais ir vis nėra padaryta jokios pažangos. Kardinolas Tomasek nenusileidžia bolševikų reikalavimams, kad vyriausybės pasiūlyti kandidatai būtų paskirti vyskupais.

Čekoslovakijos kardinolas František Tomasek

Čekoslovakų „tvirtovė“

Komunistų partijos laikraštis „Rude Pravo“ aprašė demonstracijas kaip visai nepasisekusias ir policijos žiaurų elgesio su tikinčiaisiais ne nepaminėjo. Vyriausybės siūlomi kandidatai į vyskupus visi priklauso provyriausybinei „Pacem in Terris“ organizacijai, kuri Vatikanui yra uždrausta. „Kardinolas Tomasek čekoslovakų yra laikomas vienintele ne tik religine, bet ir tautine tvirtove“, pastebi Reuterio žinių agentūra, „glasnost, perestrojka, reformos ir demokratizacija yra tik tušti žodžiai“.

Didysis Penktadienis. Nuėmimas Jėzus nuo kryžiaus.

Hypolytus Scaldas skulptūra, pradėta 1570 m. ir baigta 1579 m. Orvieto mieste, Italijoje.

Izraelis susirūpinęs Amerikos rinkimais

Washingtonas. — Daugeliui idomu, kaip į Amerikos rinkimus žiūri užsienio žurnalistai. Christian Science Monitor šiuo klausimu pradėjo retkarčiais skelbti kai kurių valstybių spaudos pasisakymus. Aiškėja, jog kiekvienas prezidentinis kandidatas savo įstaigoje turi paskirtą specialų asmenį, kuris rūpinasi ryšiais su Amerikos žydų bendruomene. Kiekvienas iš jų nori laimėti jų palankumą rinkimuose.

Washingtono Demokratų partijoje yra Ann Lewis, kuri kaip tik dalyvauja Jacksono rinkiminėje propagandoje. Ji, kaip ir daug žydų, remia Jacksono kandidatūrą į prezidentus. Tad jos dėka Wolf Blitzer turėjo su Jackson pokalbį. Jis tuoj pat pasakė noris, kad jo pasisakymas būtų žinomi Jerusaleme Post dienraščiui, kuris plačiai yra skaitomas ir Amerikos žydų tarpe.

Izraelio rūpestis rinkimais

„Pasakykite Izraelio žmonėms, kad aš jais rūpinuosi, taip pat pasakykite palestiniečiams, kad aš jais rūpinuosi“, sakė Jackson. Ką jis galėsias padaryti, padarysias; jis noris kalbėtis su abiem pusėmis. Jis noris, kad tarp jų būtų taika ir taika su arabų kraštais. Izraelis domisi Jacksono kalbomis, bet kartu stropiai seka ir kitų kandidatų pareiškimus, sako Ann Lewis. Izraelis yra atsiuntęs kelis reporterius, kurie stebi čia prezidentinių rinkimų eigą.

Izraelis priklauso nuo Amerikos ekonominės, militarinės ir politinės padėties ir svarbu jiems žinoti kiekvieno kandidato nuomonę, ką jis galvoja apie Izraelio valstybę. Demokratai ir respublikonai pripažįsta, kad Jerusaleme Post

nėra tik šiaip sau dienraštis, bet kad jis yra svarbus ir tarptautiniame politikų gyvenime, nes turi tarptautinę laidą. Ji skaitoma Amerikoje daugelio politikų ir yra paprastai gerai informuota.

Kandidatų nusiteikimas

Prezidentiniai kandidatai gerai žino, kad šis dienraštis pasiekia žydų bendruomenės ir čia, Amerikoje, ir Izraelyje. Jackson tik paskutiniu metu reiškia susirūpinimą Izraeliu, sako Blitzer, ir randa pritarimo žydų bendruomenėje. Kiti kandidatai iš esmės palaiko Izraelį, tačiau vieni yra draugiškesni Izraeliui, kiti mažiau draugiški.

Izraelis viceprezidentą Bush laiko savo priešu, tačiau ne visi jį priima vienodai. Viceprezidentas nelaikomas tiek palankiu Izraeliui, kaip kad yra prez. Reaganas, rašo Christian Science Monitor korespondentas W. Blitzer.

Pat Robertson, nežiūrint jo noro įsteigti „krikščionišką Ameriką“, Izraelyje yra laikomas dėmesyje. Robertson dažnai lankosi Šventojoje Žemėje ir dažnai susitinka su Izraelio vadais Jerusaleje.

Dėmesys Kitty

Demokratų pusėje gub. Dukakis ir senatoriai Simon ir Gore laikomi Izraelio draugais. Izraelio spaudoje daug dėmesio susilaukia tas faktas, kad gub. Dukakis žmona Kitty yra žydė.

Izraelis, kaip ir daugelis kitų užsienio valstybių, dažnai negali suprasti Amerikos politinės sistemos padarinių. Tačiau Izraelyje jau yra daug amerikizmo žymių. Paskutiniu metu Izraelio Darbo ir Likud partijos pasikvietė du amerikiečius padėti paruošti

TRUMPAI IŠ VISUR

— Atstovų rūmų balsavime suteikti humanitarinę paramą Contras kovotojams 345 kongresmenai balsavo už, o 70 prieš. Illinois demokratui kongresmeniui Annunzio, Bruce, Gray, Lipinski, Russo balsavo už Contras, o prieš Contras balsavo Collins, Durbin, Evans, Hayes, Rostenkowski, Savage ir Yates. Respublikonai kongresmenai — Crane, Davis, Fawell, Hastert, Hyde, Madigan, Martin, Michel ir Porter visi balsavo už paramą Nikaragvos laisvės kovotojams.

— Washingtono spaudos žmonių tarpe kalbama, kad, jei Jesse Jackson būtų išrinktas prezidentu, tai Valstybės sekretoriumi būtų buvęs prezidentas Jimmy Carter.

— Chicago miesto centre demonstravo apie 95 asmenys prieš Imigracijos įstaigos, kad nebūtų deportuojami pabėgėliai iš Gvatemalos ir Salvadoro, nes ten jie būtų priversti gyventi apgriautuose nuo riaušių plotuose. Jie čia dirbo be teisėtų įvažiavimo dokumentų.

— Montrealyje įvyko gaisras Kubos konsulate. Kai atvyko gaisrininkai, jie turėjo laukti 15 minučių, kol buvo gautas leidimas iš Havanos, kad gaisrininkai gali pradėti gesinti gaisrą. Tys žmonės žuvo gaisre.

— Maniloje Filipinų vyriausybė pranešė, kad suėmė komunistų partizanų vadą Romulo Kintanar ir kitus šešis jo leitenantus, įskaitant ir Komunistų partijos generalinį sekretorių Rafael Baylosis ir centrinio komiteto narį Benjamin de Vera.

— Washingtono Senatas patvirtino (94-2) įstatymą, kuriuo leidžiama bankams tvarkyti vertybinius dokumentus, išskyrus apdraudus.

— Connecicut valstijos pirminiuose rinkimuose 58% balsų gavo gub. Dukakis, Jackson 28% ir sen. Gore 8%. Respublikonų sąrašą viceprez. G. Bush surinko 73% balsų.

— Chicagoje teisėjas Herry Leinenweber nutiesė Masonų ligoninę ir keturis daktarus už nerūpestingą pacientės Cheryl Montileaux operaciją ir gydymą sumokėti jai 500,000 dol. Jai buvo padaryta inksto operacija, bet ji prarado ir kitą inkstą ir turi turėti nuolatinį dializis.

— Washingtono buvęs Baltųjų rūmų pareigūnas gen. Richard Secord, dalyvavęs Irano — Contras ginklų pardavime, užvedė 38 milijonų bylą prieš leidėją, autorių, redaktorių ir platintoją už knygą, kurioje neteisingi pareiškimai cituojami, kurių jis niekada nėra pareiškęs. Ta knyga pavadinta: „Out of Control: the Story of the Reagan Administration's Secret War in Nicaragua“.

— Jeruzalėje teisininkas Yitzhak Zamir ragina savo vyriausybę parengti rašytą konstituciją, kurią priimtų gyventojai balsavimo keliu.

— Washingtono buvo Kongrese apklausinėjami iš Sovietų kariuomenės Afganistane pabėgę kareiviai ir buvę net karo belaisviai — Igor Kovalchuk ir Sergei Busov.

televizijos skelbimus ir propagandinę medžiagą. Pradėdama skelbti, jog, kas yra gera Amerikai, turi būti gera ir Izraeliui, bet kiti mano ir kitaip — kas yra gera Izraeliui, gera ir Amerikai.

Ortega siekia politinių ir diplomatinių ryšių

Contras nepasitiki Sandinistais

San. Salvador. — Nikaragvos Contras vadovybės vienas vadovaujančių asmenų pasakė Salvadore, kad jie nebeturėjo kito pasirinkimo, kaip kad ryžtis preliminariniams susitarimui su Sandinistų atstovais, ir mano, kad pasirašė pačią geriausią sutartį, kokia tik begalėjo būti esamos sąlygos.

Jis sakė, jog jie žinojo, kad jie negalės gauti ilgalaikės Amerikos Kongreso paramos, tad savaime atėjo laikas išbandyti Sandinistus, ar jie tikrai nori Nikaragvoje demokratijos. „Jei mes nebūtume sutikę su šia sutartimi, mes politiniai būtume žuvę. Washingtono mums daugiau neliko vilties gauti pagalbos“.

Atsargiai su Sandinistais

Nikaragvos Rezistencijos vadai, klausinėjami užsienio žurnalistų, pasakė, kad jie su Sandinistais yra labai atsargūs. Sutartyje, kurią pasirašė, yra įrašyta, kad Contras partizanai neatiduoda savo ginklų, kol nebus visiškai įgyvendinta kiekvienas paliaubose pasirašytas punktas, o ypač su Sandinistais politinių pasitarimų metu.

Sandinistai pripažino Contras politinę jėgą ir sutiko, kad Rezistencijos atstovai atvyktų į Managvą ir ten pradėtų pasitarimus politiniais reikalais, kalbėjo Alfredo Cesar, kuris yra vienas iš Rezistencijos vadų. „Mūsų daliniai galės du mėnesius pailsėti, kai tuo metu bus vedamos derybos dėl demokratinės santvarkos įvedimo į Nikaragvą. Contras gaus privatų aprūpinimą maistu bei kasdienio gyvenimo reikmenis per paliaubų laikotarpį iš privačios amerikiečių kompanijos oro keliu“.

Contras budės ir toliau

Susitarimo pasisiekimas priskiriamas Costa Ricos prezidento Oscar Arias strategijai. Jei Sandinistai vykdys savo pažadus, bus viskas tvarkoje, tačiau, jei nevykdys, tai Contras bus pasirošę tuoj atnaujinti puolimus, sako Cesar. Contras gerai žino, kad jiems teks grumtis politinėje arenoje su Sandinistų režimu ir pačiame Nikaragvoje.

Kodėl toks didelis nepasitikėjimas

Washingtonas. — Kai 3,200 Amerikos karių vakar buvo pasirošę grįžti į namus iš Honduraso, Kongresas pasirūpino, kad jo auditoriai padarytų patikrinimą, ar kareiviai parsižė visus savo karius batus, raiščius, ir kiekvieną šovinį, kad jie nebūtų jų palikę Contras kariams, jau neminant šautuvų ir automatinį ginklų.

Kongreso tikslas esąs, kad pro užpakalines duris Administracija nebūtų kartais sugalvojusi padėti Nikaragvos rezistentams, rašo Los Angeles Times. Sen. Alan Cranston iš Californijos sako, kad paskutiniai įvykiai rodo, jog administracija visais įmanomais būdais nori padėti Contras, ir tai turi būti sulaukyta. Gynybos departamentas tai kategoriškai paneigė.

ragvos krašte jungtis su esančia opozicija prieš marksistinius nusiteikusių vyriausybės sluoksnius. Todėl dabar Contras rezistencijai susidaro visai skirtinga politinė atmosfera, aiškino Cesar, ne tik pačioje Nikaragvoje, bet ir Washingtono. Sandinistai sutiko įvesti pilną demokratiją ir mes dabar vykštame į Managvą kovoti už ją, kalbėjo Alfredo Cesar.

Rezistencijos vienas uždavinys dabar yra išaiškinti kovojusiems vyrams partizanams, kad sutartis yra gera ir priimtina, nes didelė jų dauguma nenori tikėti, kad Sandinistai jų neapgaus.

Nei optimistas, nei pesimistas

Šią savaitę vykstančiuose pasitarimuose yra kalbama apie atskirų zonų sudarymą, kuriose būtų sugrįžę Contras kariai, kol galutinai būtų išrišta Nikaragvos susitarinimo procesas. Keturi Contras karo lauko vadai pasirašė laikinąją paliaubų sutartį, įskaitant ir Miskito indėnų atstovą, ir tai reiškia, kad ir karinė partizanų vadovybė pritaria tai sutarčiai. Paklaustas, ar jis yra optimistas pasiektu susitarimu, Cesar atsakė: „Aš nesu nei optimistas, nei pesimistas, bet aš esu realistas. Tai nėra pasidavimas ar triumfas, bet tai yra tai, ką mes turėjome daryti“.

Sandinistų motyvai

Sandinistų dramatiškas posūkis derėtis yra rišamas su labai bloga ekonominė padėtimi Nikaragvos krašte, bet ne iš meilės pačiai demokratijai, pastebi New York Times korespondentas S. Kinzer. Nikaragvos atstatymui labai reikalinga užsienio parama. Atrodo, kad Sovietų Sąjunga nėra linkusi padėti, o Vakarų kraštai irgi nežada padėti, nes nepripažįsta Sandinistų politinės sistemos. Šie motyvai privedė prie to, kad Sandinistai pradėjo derybas.

Prez. Ortega uždaramė susirinkime kalbėjo Sandinistams, pranešdamas, kad jau pasirašyta sutartis. Ta pačia proga Ortega kreipėsi, kad Amerika sulaukytų savo ekonomines sankcijas prieš Nikaragvą ir pradėtų „normalius politinius, diplomatinis ir ekonominis ryšius“.

Opozicijos reikalavimai

Opozicijos vadai pasakė, kad jie būsimuose pasitarimuose reikalauja nebešaukti jaunuolių į kariuomenę. Jie taip pat nori steigti savo televizijos stotį, o svarbiausia, sudaryti ne sandinistų kariuomenę ir policiją. Dabar svarbiausias valdžios pozicijas tegali turėti tik sandinistai. Šie klausimai bus svarstomi su Sandinistų vyriausybės atstovais.

KALENDORIUS

Balandžio 1 d.: Didysis Penktadienis. Venancijus, Teodoras, Ringaudas, Dainora, Hugonas.

Balandžio 2 d.: Didysis Šeštadienis. Pranas Paulietis, Elona, Ankus, Varda, Nicetas.

ORAS

Saulė teka 5:36, leidžiasi 6:15. Temperatūra dieną 50 l., naktį 38 l.

SPORTO APŽVALGA

GERIAUSI LINKĖJIMAI

Sv. Velykų ir 50 metų nuo Tautinės Olimpiados proga, Šiaurės Amerikos lietuviams sportininkams ir sporto darbuotojams nuotaukinių švenčių, sėkmingų metų žaidynių Chicagoje gegužės 14-15 dienomis ir laimingos kelionės į III-sias Pasaulio Lietuvių sporto žaidynes Australijoje linki

ŠALFAS s-gos centro valdyba

SPORTO ŽAIDYNĖMS
ARTĖJANT

Šių metų ŠALFAS s-gos metinės sporto žaidynės vyks Chicagoje gegužės 14-15 dienomis. Jas ruošia Chicago „Lituano“ ir „Neries“ sporto klubai; jos žada būti neeilinės, gal net ypatingos.

Pirmiausia jos bus lyg tiltas į III-sias Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynes Australijoje šiuo metų gale. Jau žinome, kad į jas ruošiasi beveik visi mūsų sporto klubai su maždaug 200 sportininkų. Todėl ir žaidynės Chicagoje, be abejo, bus gausios ir turės išryškinti vykstančių komandų pajėgumą, sportinę drausmę ir tvarkingumą. Vien New Yorko Atletų klubas žada atvykti su 8 komandomis ir dar keliais pavieniais sportininkais. Krepšinio varžybose dalyvaus net 24 komandos. O be krepšinio dar bus tinklinis, šachmatų ir dar Chicagoje numatytos lietuvių ledo ritulio varžybos.

Sajungos ledo ritulio vadovas Albertas Tuskenis yra tų varžybų organizatorius ir mums pranešė, kad jau užsiregistravo 5 komandos: Torontas, Detroito „Kovas“, Chicago „Gintaro“ ir „Kovas“, Chicago „Gintaro“ ir „Kovas“. Varžybos vyks Southwest Ice Arenoje, 5505 W. 127-ta g-vė, truputį į vakarus nuo Cicero Ave. Rungtynių pradžia 9:30 val. ryto ir tęsis be pertraukos iki finalinių rungtynių, kurios numatomos 4:30 val. p.p. Čiuo-zykla ypač patogi žiūrovams, nes galima sėdėti ir žiūrėti rungtynes pro langus. Ten pat yra ir valgykla. Chicago „Gintaro“ komandos dar yra vietos ir naujiems žaidėjams — skambinti A. Tuskeniui, telef. 434-8744.

Krepšinio ir tinklinio varžybos vyks šiose salėse: Marquette parko salėje — 67-ta ir Kedzie, Curie Highschool — Archer ir Pulaski kampas (tik šeštadienį) ir Bogan Highschool — 79-ta ir Pulaski gatvių kampas. Bogan mokykloje sekmadienį vyks visos finalinės rungtynės: vyrų tinklinio, jaunių A krepšinio ir vyrų A ir B krepšinio. Rungtynių pradžia 10 val. ryto.

Šachmatų varžybos vyks Jaunimo centro patalpose. Atvykę sportininkai galės apsistoti šiuose viešbučiuose su papigintomis kainomis: Holiday Inn, 7353 So. Cicero Ave. — (312) 581-5300, Midway Motor Inn — 5801 So. Cicero Ave., (312) 585-8100 (skambinant kalbėti su Sharon), Tangiers — 4944 So. Archer, (312) 582-8100 (priešais Curie mokyklą) ir Oak Lawn Hilton, 9333 So. Cicero Ave., (312) 425-7800. Visi viešbučiai yra netoli sporto salių.

Šeštadienio vakare Jaunimo centro didžiojoje salėje bus jaunimo susipažinimo vakaras ir šokiai, o apatinėje salėje — Pirmosios Tautinės olimpiados dalyvių pagerbimas. Dalis tų dalyvių yra žinomi ir bus pakviesti asmeniškai, kiti, kurie norėtų dalyvauti, prašomi skambinti Valdui Adankui,

telef. (312) 655-1936.

Chicago metinių žaidynių rengimo komiteta sudaro: R. Dirvonis, Z. Ziupsnys, R. Puodžiūnas, A. Tamošiūnas, E. Modestas, A. Tuskenis ir R. Žilionienė. Garbės ir globos komitetas bus paskelbtas vėliau.

V. G.

ATVIRAS LAIŠKAS
ŠALFAS CV

(Pabaiga)

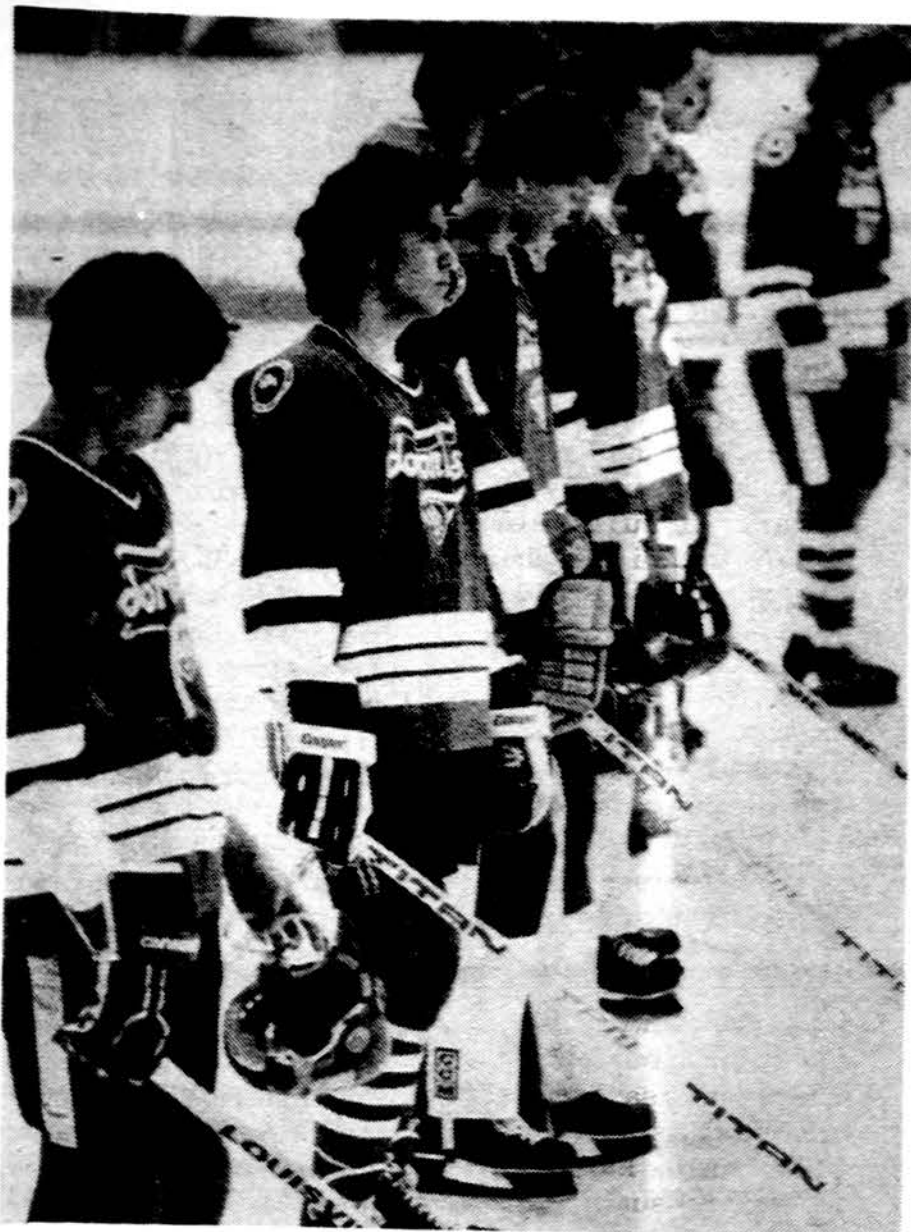
Ar prisimenate suvažiavimą ir „žvilgsnį į veidrodį“? Tol žvelgėme, kol jis „susilo“. Suskilusiame išvydome save ne tik abejojančius, bet ir išsigandusius. Išsigandome „minų“, kurios buvo, deja, tik popierinės... Ir tada skubiai suredaguome rezoliuciją ir paskelbėme klausimą „išsemti“. Rezoliucijoje pažymėjome, kad Sąjunga, nors ir laikosi veiksmų nutarimo, tačiau laukia iš jų ryškesnių gairių. Tasyk užmiršome, kad gairės — ne bėdos, kurios pačios vaikščioja ir nelaukiant ateina...

1987.11.27. šioje „Sporto Apžvalgoje“, N. Yorko darbuotojas R. Kezys surado „giliukį“ — jis pasiūlė lengvesnį kelią, negu „laikyti iš jų ryškesnių gairių“, t.y. tegul visi veiksniai paskelbia rezoliuciją, kuria bendradarbiavimą remia! Juk tai būtų buvę skubu, lengva ir paprasta — aktualus lietuviškas reikalas, liečia jaunimą ir t.t. Žodžiu, tik susirinkti ir nuspręsti — ar ne? — Taigi, kad ne! Kodėl? — O todėl, kad norint veiksmus sušaukti ir susitarti — lygu norui horizontą pastatyti vertikaliai... Na tai matot...

Kaip iš spaudos žinome, konferencijas turėjo ir Vlikas, ir Altas, ir LB. Ir visose buvo akcentuojama, kad tokius reikalus reikia spręsti pagal sąžinę. Tarsi visų sąžinės būtų vienodos — kaip „urmu“ pirkti kaklaraiščiai... Kitaip tariant — pagal madą — nusipirkti kaklaraištį, ir jau tavo sąžinė o.k. — „buitiniai“ šnekančiai... Gal būt. Gal todėl, kad ant kaktos nėra išrašytos jos „credo“.

Neabejoju — esate girdeje, kad torontiški krepšininkai ruošiasi į Lietuvą. Australiečiai jau seniai ten piršosi (kaip „G. Kraštas“ andai informavo) ir galbūt jie gaus leidimą ten vykti net šiais metais, nors iš Australijos, bent oficialiai, nieko negirdėti...

Aiškliai žinome šiuo reikalu nuomones ir „tiltų statytojų“, ir „dogmatikų“, kaip jie vadinami tūlavo sluoksniuose. Todėl lengvai galime įsivaizduoti būsimas audras ir klausimus Sąjungai dėl torontiškių. Viso to išvengti siūlyčiau dar viena „giliukį“ — siūlyčiau kreiptis į Vliką, prašant viskuo pasisakyti konkrečiai. Pasisakyti ne „aplink sąžinę“, bet „apie sąžinę“, nes iki šiol buvo kalbama ne „apie“, bet „aplink“.

Chicago „Gintaro“ ledo ritulio komanda Toronto varžybose.

IŽŪLUS LIETUVOS SPORTO
ISTORIJOS NUVERTINIMAS

Jei teisingai prisimenu, tai nuo 1956 m. okupuotoje Lietuvoje pradėta leisti laikraštis Sportas, kurio pirmuose puslapiuose išskirtinu rifu spausdinami komunistų partijos nutarimai, jų pareigūnų žodis dėl politinės ideologijos svarbumo, žinoma, nepaisant ir vietinių komunistų kasdieninės propagandos dėl nacionalinių tautų suartėjimo. Grynai varžybinių srities pačiame krašte aprašoma realiai, bet dažnai nutylint varžybų pravedimo užkulius, kurie skaudžiai paliečia lietuvių sudarant komandų sudėtį, atitrans struktūrą, ypač olimpiniam, tarptautiniam ar Sov. Sąjungos p-bių pravedime.

Kai priartėjama prie Nepriklausomos Lietuvos sportinių įvykių raidos, tai šiam laikotarpiui jie turi trafaretinį komunistų nukaltą vardą: „Buržuazinės Lietuvos metai“, nes jų teigimu pas mus nieko gero nebuvo, o 1937 ir 1939 m. Europos krepšinio pergalės pažymi tik metais, visiškai nutylint Tautos džiaugsmą ir europinę pergalę, mat, rusai tuo metu buvo smarkiai sporte atsilikę ir prisipažinti dabar jau labai nemalonu.

Štai 1987 m. lapkričio mėn. 7 d. Sportas laidoje, kurioje didžiomis raudonomis raidėmis atspausdinta „Tegyvuoja Didysis Spalis“ ir čia propagandinis straipsnelis „Naujos Epochos žingsniai“, randame ir šį pasikalbėjimą: „Laikmečio Rakursai“. Ten pradedama įvardinti žodžiu: „Jonas Uloza — gyva Lietuvos sporto istorija“.

Šis vaikinai, kaip ir aš, esame Nepriklausomos Lietuvos autinginiai, kur sportinės patirties pradžia gavome LFLS (Lietuvos Fizinio Lavinimosi Sąjunga), savo pasikalbėjime sporto korespondentui Spalio revoliucijos 70-mečio proga užgausiai trypia

O į Vliką todėl, kad prisimenu, jau 1945 lapkričio 22, kada K. Čerkeliūnas ir A. Keturakis raštu kreipėsi į Vliką dėl Europos krepšinio pirmenybių, jie buvo išklausyti, suprasti, neapvilkti ir, vadovaujant pačiam M. Krupavičiui, kiek tai lietė Vliko darbą, buvo daroma viskas, kad tik lietuviškas reikalas nenukentėtų. Manote, kad neatsakys? Aš — priešingai, nes nemanau, kad mes būtume lyg tos, parafrasuojant J. Pažeros romano pavadinimą, „žuvys, kurios nepažįsta savo vaikų“.

Pr. Mickevičius

tiesa, buvo labai ribotas skaičius, nei nusipirkti aprangų. Gryna ir šventa tiesa, kad dabartinis vardas „masiškas“ tuo laiku neegzistavo, nes atsikratę pančių, Lietuvos ūkininkų sūnūs ir dukros sparčiai tvėrėsi žemės maitintojos apdirbimo. Niekas neįsivaizdavo ir net sapnuose nepasirodė, kad okupavus Lietuvą tas „masiškas komunistinis sportas“ pirmiausia pasirodė ir dabar dar pertraukomis tęsiasi, tai eilutės prie maisto ir daugelio buitinių reikmenų, neišskiriant ir sporto aprangos ar sporto šakų — inventoriaus. Siūlau J.U. ir tam sporto korespondentui M. Jukoniui pasisakyti tik 1987 m. Sportas laikraštis tilpusias žinias ir straipsnius, kur apie tą masiškumą (asmeniškai neneigiu platesnės apimties fizinio lavinimo vaidmens tautos sveikatingumo kėlime), kaip pvz. 1977 m. švesta, „Sveikatos ir žvalumo olimpiada“, šikiu „Nuo gintarinės Baltijos ligi olimpinės Maskvos“, atsiliepa ir vertina Lietuvos gyventojai, Sporto redakcijai prašant. Neapgalvotas ir nerealaus užmojis, o šiuo atveju daugiau prievartinis, kaip matome iš spaudos, nepriego. Lygiai panaši situacija yra ir su „PDG — Pasiruošęs Darbui ir Gynybai“, fizinio pasiruošimo ženklu, kuris kalte kalamas, per jėgą brukamas, irgi savo paskirties veik nepasiekė.

Apie dabartinę „sporto globą“ tegul kalba straipsnelio ištirauka „Kodėl verkė vaikai“, tilpusi Sporte 1987.VI.25:

„Vairo“ vaikų regbio komanda laimėjo „Lietuvos pionierius“ taurę ir turėjo išvykti į „Ovalinio kamuolio“ sąjunginį turnyrą Chmelnickio mieste (Ukraina). Daug pastangų dėjo treneris A. Taralis, ruošdamas vaikus varžyboms. Visi noriai treniravosi, vaikai, paprašė iš tėvų pinigų, išgijo naują uniformą. Jau buvo užsakyti bilietai... ir staiga „Vairo“ gamyklos administracija, profsąjungos komitetas praneša, kad vykti nėra ko, trūksta lėšų.

Reikia įsivaizduoti 12-13 metų berniukų nuoskaudą, ašaras. Kaip prieš vaikus pasiaiškinti treneriui? Po tokių atsitikimų ne vienas gali atsisveikinti su ragbiu, o juk šis sporto šaka Šiauliuose viena populiariausių. R. Abromavičius.

Kitame straipsny „Kantrybės Valdai“ 1987.VII.4 kur tarptautinio lygio ėjikas Valdas Kazlauskas pristatomas kaip Sov. Sąjungos ir Lietuvos rekordistas, matome jo kryžiaus kelių kopiantį ir viršūnes, bet užgaulingai jį nustumiant nuo pergalės slenksčio be jokio pagrindo. Kiti rašiniai „kur sportuoti? Kodėl mokiniai nesiveržia į aikštes?“ 1987.VII.30 laidoje, paryškina darbo sąlygas.

Pagal J.U., galingas sporto sąjūdis Lietuvoje prasidėjo atkūrus Tarybų valdžią, nes dar tebevykstant karui 16-tosios Lietuvos diviziono kariai, besidomintys sportu, buvo siunčiami mokytis į Maskvos centrinio kūno kultūros karinį sportinį fakultetą. Čia J.U. išvardina bias pavardes. Kodėl jis nutyli, kad tuo metu Nepriklausomos Lietuvos sporto rekordistai kaip kpt. Jonas Vabalas ir Stasys Šačkus, su sporto akademiniu lygiu, buvo irgi „išsiųsti“ neaprežtam „pasitobulinimui“ į Sibiro lagerius, su daugeliu kitų Lietuvos sportininkų nežinomų likimu. Man gerai žinomas Nepriklausomos Lietuvos sportinio augimo kelias su visais trūkumais ir laimėjimais nuo 1921 m. ligi okupacijos.

Ivertinu, kiek įmanoma, turimais duomenimis dabartinę Krašto sporto padėtį, kur lietuvių praskynė kelią į pasaulines olimpines ar tarptautines pako-pas, bet giliai žvelgiu, kaip nepriklausomas, savanoriškas ir tautiniai nuskaidrintas sportas, buvo labai ribotas skaičius, nei nusipirkti aprangų.

Aš turbūt daugiau kartų esu buvęs LFLS aikštėje, su šikiu tokiu stadionu, vėliau tame plovie įrengtu valstybiniu, Kūno kultūros rūmuose, Grandis sporto klube, ir ten niekas nepašė, nereikalavo jokio mo-kesčio nei už įrankius, kurių,

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

tinis bruozas, kaip ryškiausias akstinas visokiai veiklai, yra nudažytas grasinančių komunistinių režimų. Sporto idejinė, tautinė ar fair play linkmė čia neegzistuoja. Tegul okupuotos Lietuvos sportininkai ir spauda palygina abiejų buvusių LFLS klubo augintinių samprotavimus pateiktais argumentais, tai aiškiai matys, kuris iš mu-

dvių yra teisus!

Buvęs Nepriklausomos Lietuvos LFLS-gos narys. B.C.M.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėsių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinete perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinete perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, IL
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, IL 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGE
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

IŠGANIMO PASLAPTĮ

Didžiosios savaitės pamaldos duoda ypatingą progą mąstyti ne tik apie Kristaus kančios žiaurumą ir tragiką, bet ir apie Dievo maloningumą žmonėms. Vaizdžios Verbų sekmadienio ir didžiojo tridienio pamaldos duoda ne tik protu suprasti, bet ir jausmais pasinerti išganymo paslapyje. Ir ne tiek mąstant Kristaus kančios herojiškumą bei didžius jo iškenčiamus skausmus (kas ne per sunku prisimenant ir savus kentėjimus ir mūsiškių Lietuvoje aprašomus kryžiaus kelius, kurie turėtų mus jungti solidarumu su jais), kiek prisimenant ir išsilaikant mūsų pačių asmenišką pasaulimą sekti Kristumi į Jeruzalę kaip jo mokiniai, o jais esame visi krikščionys.

Didžioji savaitė kaip tokia nebuvo švenčiama nuo pat pradžios, o palengva tos pamaldos išaugo, pradžioje Jeruzalėje, o iš ten jau prigijo ir visoje Bažnyčioje. Pirmieji krikščionys iš pradžių šventė tik pačias Velykas vigiliją ir Mišiomis. Tačiau paskelbus Milano potvarkį (313 m.), kai krikščionybė jau tapo legali religija, piligrimai pradėjo dideliais būriais vykti į Šventąją Žemę, iš kur jie ir parsivežė Didžiosios Savaiteš liturgines tradicijas. Seniausias toks išlikęs piligrimas į Šventąją Žemę Didžiosios Savaiteš pamaldų aprašymas yra Egerijos 388 m.

Savo aprašyme ji mini, kaip šeštadienį prieš Verbų sekmadienį maldininkai rinkosi į kitoje pusėje Alyvų kalno esančią Betanijos Lazario bažnyčią, pavadintą minint Jėzaus prikėlimą Lozorius prieš pat jo kančią (Jn 11:1-54). Tą pamaldų metu buvo skaitoma Evangelijos ištrauka apie Jėzaus patėpimą mirčiai Marijos, Mortos ir Lozorius namuose (Jn 12:1-8). Gi sekančią dieną, sekmadienį, pasak Egerijos, „prasisėdėjo Paschos savaitę, kurią vadina Didžiąja Savaite“, pamėnijimu Kristaus iškilmingo įžengimo į Jeruzalę. Didžiulės minios žmonių, ji rašo, net ir su vaikais ant rankų, rinkosi Alyvų kalne. Sugiedoję atitinkamas giesmes, antifonas bei išklause skaitymų, jie procesija ejo į Jeruzalę, lydedami savo vyskupą, nešdami palmių bei alyvmedžių šakelės.

Egerija pasakoja, kad kiekvieną Didžiosios savaitės dieną, šalia Mišių ir valandų liturgijos, buvo ir specialios pamaldos. Ji Didįjį Ketvirtadienį Mišias jau buvo laikomos pavakare, o per jas visi priėmė Sv. Komuniją. Po jų, ji rašo, visi sugrįžo į Alyvų kalną ir ten, atitinkamai skaitiniais bei giesmėmis minėdami Kristaus kančią ir suėmimą Alyvų darže, tesugrįžo Jeruzalės miestan tik Didžiojo Penktadienio rytui austant. Didįjį Penktadienį vėl buvo įvairios pamaldos, o vidurdienį vyko Tikrojo Kryžiaus relikvijos pagerbimas. Po šių pamaldų didžiulės minios minėjo Kristaus kančią, o šių pamaldų metu, rašo Egerija, žmonių raudos ir verkimai buvo neišpasakojami. Nežiūrint nuovargio nuo nemiegotos praėjusios nakties, jaunesnieji bei pajėgesnieji kunigai su kai kuriais pasauliečiais ir penktadienio naktį prabudę prie Kristaus kapo, budynes tęsdami ir šeštadienį.

Didžiojo Šeštadienio naktį vykstanti didžioji paschos vigilija, rašo Egerija, jau buvo žinoma ir Vakaruose, jos Bažnyčioje. Iš trečio šimtmečio dokumentų žinoma, kad veik visose krikščionių bendruomenėse buvo ypatingai pasninkaujama ir meldžiamasi šešias dienas prieš Velykas – Didžiąją savaitę – nors pačios pamaldos prigijo ir įvairiu tempu.

Šias senas tradicijas švenčiame ir mes šiandien savo Bažnyčioje Didžiąją savaitę. Verbų sekmadienį, nešini verbomis ir palmėmis, save matome Kristaus nugalėtojo karaliaus drauge, prisimindami, jog jo mirtis gi nėra tragiška nelemtis ji tempti ir per ankstyvą mirtį. Verbų sekmadienį, Kristaus vietoje lydedami raudonais, kraujo spalvos rūbais vilkinti kuniga, džiaugsmingai priimame jo kentėjimus už mus visus, nes žinome, jog tik jo kraujo auka mūsų didelės kaltės dovanotos.

Didžiosios savaitės tridienis mus kviečia jungtis ne vien su Kristumi, bet iš tikrųjų dar tiksliau su mūsų pačių pasaulimo pavyzdžiais Evangelijose – jo mokiniams. O šis pergyvenimas mus gali lengviau priversti prie išganymo realybės, negu herojiškos, nors ir tragiškos Kristaus kančios pergyvenimas. Save matome jo mokiniuose, kurie jam besimeldžiant prieš kančią, net nesugebėjo budėti, o atėjus budeliams į Alyvų darželį jo sumiti, išsilakstė. Kaip jie turėjo pergyventi paskutiniųjų jo gyvenimo – kančios ir mirties įvykių – jie, kurie tikėjo jį esant Mesijui ir skaitė savo svarbiausiu darbu būti prie jo, kai jis perims Izraelio tautos valdymą Jeruzalėje? Kaip jie galėjo jaustis, jam gelbėti ne piršto nepajudinę? Didįjį Šeštadienį, like be žado dėl savo išdavystės, jie turėjo laiko permąstyti, ką jie būtų galėję daryti jį gelbėti. Kokie menki iš jų Dievo karalystės tarnai – ir kas galų gale dabar bus su Kristaus skelbta Dievo karalyste, kai jis guli negyvas grabe – su visom jų viltim? Judas, nepa-nešęs kaltės jausmo, pasikorė.

O bijodami nepatogumo ar net rimtesnio galimo pavojaus, ir mes nekartą atsakome padėti vargan patekusiame asmeniui, kaip Dievas to norėtų, t.y. atsakome vykdyti mums kaip Kristaus sekėjų paskirtą darbą, apleidžiam Kristaus sekimą, pabūgę jo kainos.

Neįmanoma suprasti išganymo, pirmiau nesupratus savo kaltės pražtingumo. Neįmanoma suprasti tą atleidimą, kurį reiškė Kristaus prisikėlimas, pirmiau nesuvokiant savo nuodėmės. Žmonėms, kurie leido patį Dievą Sūnų nužudyti, atrodytu, pagal teisingumą, išganymo nebėgali būti. O mokinių nuodėmė baisi kaip tik savo pasyvumu. Nors jie tikėjo Kristumi, tai nepadėjo jiems nugalėti savo baime, išsikaupti iš savo letargo. Jie jautėsi tiek pat kalti, kiek tie netikintieji, kurie Jėzų savomis rankomis nužudė.

Ar įmanoma atsipaštyti už nužudymą? Tačiau žinome, sirodė – ne dėl jų nuopelnų ar dorybių, o dėl to, kad jie buvo juo įtikėję. Dėl savo teismo Dievas jiems parodė, kad Mesijo mirtis ir jų tikėjimas nebuvo beprasmiš.

Paskutinį žodį turi ne žmonių kaltė, o Dievo meilė jiems. Todėl ir Bažnyčia skatina kiekvieną kataliką Velykų laikotarpyje priimti atgailos-susitaikymo sakramentą. Didysis tridienis baigiamas Velykine vigilija Didžiojo Šeštadienio naktį. Tuomet švenčiame visos tvarinijos išlaisvinimas iš nuodėmės Kristaus prisikėlimu. Tada nauja ugnimi uždegta velykinė žvakė, simbolizuojanti prisikėlusį Kristų, išlaško nuodėmės ir mirties tamsą, išlaisvindama ir visus Kristaus mokinius nuo mirties ir nuodėmės letargo, įgalinanti juos naujam prisikėlusio Kristaus gyvenimui dar net šioje žemėje esant.

a.j.z.

KULTŪROS KONGRESAS IR MES

Mintys ir nuomonės kongreso išvakarėse

J. V. SUDUVAS

Pasaulio lietuvių IV Kultūros kongresas jau netoli. Jis rengiamas gražiausiu pavasario laiku – birželio 24-27 dienomis Kanados Toronte, kur gyvena gausi ir gerai organizuota lietuviškos išeivijos dalis. Kongresas bus sėkmingas, jei jis ras gytą atgarsį plačioje pasaulio lietuvių bendrijoje, jeigu kongreso rengėjų užsiamoti tikslai ir paskleisti sumanymai visuomenės bus tinkamai suprasti ir įvertinti.

Kalbėti kultūriniais klausimais tematika yra labai plati ir įdomi, jeigu ji bus laike ir kvalifikuotų kultūrininkų nagrinėjama. Kol kas kongreso rengėjų išsamiuotėje programinėje brošiūroje yra paskelbti keturi užsibrėžti kongreso tikslai: „Sužadinti visuomenės susidomėjimą lietuviška kultūra; Telkti visų kartų atstovų vieningam kultūriniam darbui; Labiau išskirti ir pabrėžti kultūrininko atsakomybę šio metu kultūrinuose klausimuose; Persvarstyti ir įvertinti lietuvių bendruomenės kultūrinį gyvenimą šių dienų tikrovės rėmuose: pasverti savo įgaliojimus ir išteklius bei susigaudyti, kokią kultūrinę ateitį kurti. Išsiaiškinti išeivijos ir tautos kamieno kultūrinę vertybių pasikeitimą ir suartinti galimybes“. Tikslai ir užsiamojimai tikrai labai platus, turėtų būti idomus ir jų nagrinėjimas.

Kultūros ir civilizacijos samprata

Šiandien žodis kultūra girdimas ir linkniuojamas labai plačiai ir visur: tas žmogus išsilavinęs kultūringas, anas tamsus ir grubus. Renginyse buvo kultūringas, kurkime savo kultūrinės vertybės ir panašiai. Kas yra kultūra?

Visais amžiais ir visais laikais kūrė žmogaus siela siekė grožio ir gėrio, siekė dvasinio ir estetinio pasitenkimo. Dėlto šimtmečių eigoje žmogaus buvo sukurta nuostabi grožio kūrinių skulptūroje, architektūroje, tapyboje, literatūroje ir muzikoje, kuriais ir šiandien didžiuojasi žmonija. Reiškia, kultūra siaurąja prasme yra žmogaus sielos kūrybiinių galių išraiška vaizdiniame mene ir raštijoje.

Tačiau žmogus, apgyvenęs žemės rutulį, savo dvasinėmis galiomis yra labai įvairus, o žvelgiant į laiką ir vietos sąlygas, tos jo galios vystėsi vienu greičiau, kitur vėliau, įgydamos ir skirtingą kultūros laipsnį ir

charakterį. Todėl, kalbant apie kultūrą plačiąja prasme, priimtą ją klasifikuoti į Rytų ir Vakarų kultūrą, nes pvz. Vakarų žmogui kai kurie Rytų kultūros poreikiai yra nesuprantami ir nepriimtini. Vakarų kultūra besivystydama perėjo įvairias epochas-laikmečius, kai antikinė Vidurinio jūros regione Mikėnų-Kretos, Egipto, Graikijos-Romos kultūros. Atskirų senovės tautų, kaip Amerikos indėnų – aztekų bei inkų kultūros. Veik visos senosios Vakarų pasaulio kultūros, pasiekusios savo žydėjimo viršūnę, sunyko arba užkariautojų buvo sunaikintos, perduodamos savo idėjas kylančiom naujomis kultūroms.

Šiuo metu, kalbėdami apie kultūrą, mes suprantame Vakarų krikščioniškąją kultūrą, kuri Kristaus mokslo įtakoje išsilo virš senosios pasaulio sunykusių kultūrų. Lietuvių tauta, prieš šes šimtmečius priėmusi krikščionybę, tapo Vakarų kultūros dalimi. Vėliau, kalbėdami apie mūsų tautinę kultūrą, turėsime mintyti krikščionišką kultūrą ir jos skelbiamus idealus. Apie kultūrų kilimą, žydėjimą ir žlugimą vokiečių filosofas Oswald Spengleris yra parašęs garsų veikalą: „Der Untergang des Abendlandes“ – Vakarų kultūros žlugimas. Savo veikalą Spengleris pranašauja ir Vakarų kultūros žlugimą dėl per didelio Vakarų žmogaus dvasinių bei moralinių vertybių nepaisymo, palinkimo į pragmatizmą, ieškojimą tik materialinių gėrybių ir kūno malonumų. Tas ypatingai reiš kiasi šiandieninėje amerikietiškoje civilizacijoje.

Daugumas žodį „kultūra“ jungia drauge su civilizacija, nors esmėje abi sąvokos eina tuo pačiu keliu, tačiau tarp jų yra daug skirtumo. Kultūra – žmogaus kūrėjo dvasinių galių visuma, pasireiškianti vaizdiniame mene, literatūroje ir muzikoje. Civilizacija – mokslo kilimo įtakoje pasiekti laimėjimai mai technikoje, mechanikoje, industrijoje, kas žmogaus buitį padarė lengvesnę ir patogesnę. Praktikoje žmogus savo išore gali atrodyti civilizuotas, važinėti gražiausiomis automobilių, tačiau dvasiškai gali būti labai skurdus, net ir berastis. Antikinė Graikija, neturėdama mechaninės civilizacijos, savo dvasinės kultūros vertybėmis ir šiandien yra pavyzdys žmonijai.

Kokias kultūros vertybes mes turime kurti

Naujaisiais amžiais, susiformavus tautinėms valstybėms, kiekviena tauta pasinėšė kurti savo kultūrą, išplaukiančią iš tautinio charakterio ir istorinio palikimo. Ir Lietuva per palyginti trumpą savo nepriklausomo gyvenimo laikotarpį daug pasiekė, suspėjo išmokslinti savo jaunųjų kūrėjų kartą. Ši karta po nepriklausomybės praradimo, atsidūrusi svetimuose kraštuose, toliau ugdė iš tėvynės atsiņeštas kultūrinės vertybes. Kyla klausimas, ar svetimųjų aplinkoje galime kurti savas kultūrinės vertybes ir kaip ilgai? Emigracinė gyvenimo patirtis rodo, kad tik ribotą laiką ir atskirų kūrėjų valingomis pastangomis. Ilgainiui gyvenamojo krašto aplinka ir jo kultūros veikimas jas nustelbia ir pasisavina. Pilnutėliai tautinės kultūros vertybės išsivysto tik savoje, gimtoje žemėje, laisvoje, nepriklausomoje valstybėje. Visais laikais bet koks okupantas pirmiausia stengiasi slopinti ir sunaikinti tautos kultūros poreikius, o vietoj jų primesti saviasias. Tas ypatingai ryškų šiuolaikinėje okup. Lietuvoje.

Gyvenant emigracijoje pagrindinis kiekvieno lietuvių ir mūsų kultūrinio institucijų uždavinys yra išsaugoti ir kultivuoti savo gimtąją kalbą, jos raštiją, savąją istorinę patirtį, papročius ir religinį kultą. Tarp jų didžiausias dėmesys turi būti teikiamas šeimoeje ir viešumoje gimtajai kalbai ir jos raštijai. Jau senovės romėnai visas tautos savo imperijoje ir už jos ribų, neturinčias savo rašto, vadino barbarais, žemesniais už save. Barbaro epitetas ir šiandien yra paniekos žodis.

Iš ankščiau pateiktų IV Kultūros kongreso tikslų pirmasis sako: „Sužadinti visuomenėje susidomėjimą lietuviška kultūra“. Reiškia, visur vartoti savo gimtąją kalbą, domėtis jos literatūra, istorija, puoselėti tautinius bei religinius papročius. Vien domėtis dar nepakanka. Visur ir visuomet reikia juos vartoti gyvenime, parodyti svetimiems, kas mes esame ir koks mūsų kultūrinis charakteris, nes, jei susitelkę, ar švedams savo tautos didžiasias sukaiktis, vartojame svetimą kalbą, tai mes jau atstovaujame ne sau, kaip lietuviai, bet tai tautai, kurios kalbą vartojame. Tik savu tautiniu bei istoriniu motyvu pagrįsti literatūriniai

kūriniai žadina patriotizmą, meilę gimtajam kraštui. Ką gali gauti lietuvis, čia gimęs jaunuolis, skaitydamas, kad ir lietuviškai parašytus kosmopolitinio-nihilistinio turinio kūrinus, kaip T. Kondroto „Sniegovija“, M. Sluckio „Adomo obuolys“, E. Cinzo „Sv. Petro šūnynas“ ir daug kitų, kuriuos savo recenzijomis, išskėlė mūsų liberalinio sparno kritikai.

Kultūros taryba per eilę metų stambiomis piniginėmis premijomis apdovanojo daugiausia moderniosios ir net humoristinės poezijos rašytojus, kurių kūryba net nieko bendro neturi su lietuvių tautos aspiracijomis, netgi kandžiai pašiepia asmenis bei organizacijas, besirūpinančias lietuviškos išlikimu išeivijoje. Jeigu tik tokią literatūrą būtime garbinę priešaušrio laike, tikriausiai nebūtų susilaukta nei tautinio atgimimo, nei nepriklausomos Lietuvos valstybės. Paskutiniai metias paskirų asmenų pastangomis buvo išleista stambių istorinių veikalų, nušviečiančių Lietuvos laisvės kovas praeityje ir paskutiniojo karo laikmečiu. Reguliariai jau ketvirtas dešimtmėtis eina ir patriotinio turinio žurnalas „Karys“, sukaupęs daug medžiagos Lietuvos istorijai. Visa tai yra mūsų lietuviškos kultūros dalis. Tačiau apgaillt tenka pastebėti, kad visa ši minima istorinė, karinė literatūra mūsų Kultūros tarybos darbuotojų niekad nebuvo jokia premija apdovanojta, net neprisiminta, tarsi jos kūrėjai būtų ne mūsų tautos dalimi.

„Išsiaiškinti išeivijos ir tautos kamieno kultūrinio vertybių pasikeitimą ir susiartinimo galimybes“. Be abejo, čia kongreso rengėjai, minėdami „tautos kamieną“, turi galvoj kultūrinį santykių mezgimą su pavergtos Lietuvos kultūrininkais. Taip, ryšių palaikymas su tėvyne yra būtinas mūsų išlikimui, o jų rezistencinei samonei ugdyti.

Praėjusiais metais net turėta kultūrinėmis temomis „Apvala stalo“ konferencija Vilniuje. Kai kurie mūsų rašytojai, menininkai, muzikai ir solistai savo viešnagėse tėvyneje rengė savo meno paveikslų parodas, spausdino „ištaisytas“ knygas, dainavo operose, koncertuose, net ir koncertų sale pavertose Vilniaus katedroje. „Akiračiai“ skyrė žurnalo puslapius pasisakyti okupuotos tėvynės rašytojams, žurnalistams rūpimomis temomis. Kas tuo buvo pasiekta? Kiek mūsų žurnalistų straipsnių buvo išspausdinta tenyktėje spaudoje? „Ranka ranką prausia, kad abi būtų baltos“.

sako lietuviška patarlė. Nuosirdžiai tikime, kad ten yra ne vienas kultūrininkas, kuris trokšta laisvų kultūrinių santykių su broliška išeivija, tačiau, kol jo mintis ir rankas riša Maskvos raudonasis kaspinas, apie laisvą bendradarbiavimą lieka tik svajonė. Vis tiek ir šia svarbia tema Kultūros kongresas turi rimtai pasisakyti.

Be laisvo žmogaus, be laisvos minties ir žodžio negali būti ir laisvo kultūrinio ryšio, o viešas ar slaptas bendradarbiavimas su okupuotai parsidavusiais pareigūnais yra kolaboravimas su priešu. Jis visais laikais visose tautos buvo laikomas tėvynės išdavimu ir baudžiamas aukščiausiu bausme.

Ketvirtas Kultūros kongresas, persvarstydamas mūsų išeivijos kultūrinį likimą šių dienų tikrovės rėmuose, susidurs su painiais ir sunkiais klausimais, kurių išrišimui reikalingas visos mūsų bendrijos dėmesys ir moralinė bei materialinė parama. Tačiau svarbiausias ir pagrindinis kongreso dėmesys turėtų būti nukreiptas į visišką materialinę ir moralinę paramą mokslus einančiam svetimų kraštų universitetuose lietuviškam patriotiniam jaunimui. Jie bus tikrieji lietuviškos kultūros kūrėjai, skleidėjai ir tęsėjai.

MOTINA TERESÉ BRIUSELY

Šiomis dienomis Briusely įvyko 11 tarptautinis Šeimos kongresas, kuriame dalyvavo Motina Teresė iš Indijos. Jos kalba buvo svarbiausias kongreso įvykis. Ji kreipėsi į dalyvius, kviesdama atstatyti maldą šeimos narių tarpe ir išmokyti vaikus melstis. „Pasidalinti meile pradedama šeimoje bendroje maldoje. Šeima, kuri karto meldžiasi, lieka kartu. Melstis su savo vaikais. Išmokykite vaikus įsigilinti į Dievą. Mūsų tikėjimo vaisius yra meilė ir meilė prasideda šeimoje“. Motina Teresė buvo lydima princesės Palolos ir jos dukros prncės Astridos.

DEMONSTRACIJOS

Apie 95 žmonės demonstravo kovo 27 d. prieš Imigracijos raštine Chicagoje, reikšdami protestą prieš deportavimą atbėgėlių iš Guatemalos ir Salvadoro. Demonstracija parėmė 13 bažnyčių ir sinagogų. Dauguma norimų deportuoti negali pasinaudoti naujo įstatymo amnestija, nes jie atvyko po nustatytos datos.

DANGORAIŽIO ŠEŠĖLIS

P. MELNIKAS

Romanas

74

Lažinuos, jei bendrovėje nėra daug darbo. White dabar sau suka galvą, su kokia „etine formule“ atsikratyti Glowerčiū, buhalterio ir dar kelias. Didesnės žuvys, kaip jūroj, žino ir moka kaip ryti mažesnes.

Sustabdęs automobilį prie šaligatvio, Devinskis išsiėmė laišką Lenai, kuriame pridėjo gerus linkėjimus, ir imetė į pašto dėžę. Ten užrašė, kad atleistas iš darbo, taigi kur ir kaip ji atsakys? Neskambins į namus, ir to nereikia. Po viso to, kas atsitiko, jos atvaizdas jo vaizduotėje vis tolo. Beliko tik kišenėje bus nuotrauka.

Vėliau gal atsiras kita mergina, kuri bus daugiau ir ji isimylėjus kaip Lena? „Kaip tu gerai atrodei“ gal kartos ir ji mylės, gal jam visuomet reikėjo. Gal tai savotiška jo yda, gal vyriškas narcisizmas? Bet kaip bevardinsi, tai jam nebuvo svarbu.

Sustojęs prie savo namų, iš vestibulio per komunikacijos ragelį Devinskis pašaukė Ameliją ir ta nusileido liftu jam padėti.

– Viešpatie, tiek kartono dėžių, – ji pasakė, tempdama jas į liftą. Jie pakilo į viršų ir atgal sugrįžo dar kelis kartus.

Jo visa darbų informacija buvo šių dėžių popieruose, knygos ir brėžiniuose. Tai buvo jo „galia“, kuri dabar buvo kaisiojama jo bute į spintas ir stalčius, kur

tik atsirado vietos.

– Kam tuos popiergalius atsivežei? – stebėjosi nuliūdusi Amelija, nieko kito pasakyti turbūt nesugalvodama.

– Kai neturėsiu ko veikti – „vartysiu“, – ironiškai atsakė jis.

– Kai ką išmesiu, – nusileido jis, matydamas, kad ji vos sulauko ašaros dėl ištikusios nelaimės.

– Tu toks kandas ir nervingas, Alanai. Be reikalo nebūtų tave pašalinę.

– Tu taip manai?

– Gal įgrįsai Glowerčiui ar White? Dabar man teks kentėti, tau dienų likimas sėdint namuose.

– Ne, Amelija. Tu likai man paskutinis ramstis, – jis ją mėgino apkabinti ir ji prigludo prie jo siaurų, padžiūvusį pečių.

– Taip geriau... – toliau kalbėjo jis.

– Nenusimink. Pinigų užteks. White keliolika tūkstantį atsikaitė, bus pilno iš diskotekos, o jei kam nors prireiks darbų prievažio, tai mane pašauks. Juk bus pažįstamų bendrovėse.

– Ne tai man rūpi... Tavo toks savotiškas būdas, abuojuoms... Dažnai jaučiuosi toli nuo tavęs.

– Tam turbūt nebuvo laiko. Dabar gal suartėsime.

– Man atrodo, kad tavo mintys niekada nesisuka apie mane ir apie namus. Tu esi čia, bet tik viena savo puse.

– Taip ir turi būti, – pyko jis.

– Vyru užtenka rūpestių, begalvojant apie uždarbių pragyvenimui. Tu neapsiimtum tai atlikti ir eiti į darbą.

Devinskis susilaikė tai pasakęs ir jautėsi padaręs

klaidą. Bet pagalvojo, kodėl ji po šių žodžių nutilo? Kaip pasitvirtino vyro žmonai jai yra lengviau kaltinti vyrą už netikėtą darbo „pertrauką“ ir tikriausiai bus šalta ir nepasiekiami miegamajame.

Atrodę futbolio rungtynes televizijoje ir išsitiesęs ant sofos, pagalvojo, kiek daug rungtynių apledo užsiėmęs darbu, taigi dabar įsisiurbė akimis ir stengėsi nieko nepraleisti, nors kažkas vis dūrė ir dūrė paširdy. Jis nežinojo, kaip ilgai tas dūrimas tęsis ir to prakeikto White jam padaryta neteisėybė užmirs.

Praėjo kiek laiko ir mažai buvo pasikeitimų. Kiekvienas stengėsi savaip spręsti savo problemas ar likti jų prislėgtas.

Prūsas pradėjo gauti mažus užsakymus per Glowertį, juos sprendė ir braižė savo rūsyje, kartais galvojo net pakviesti bent vieną savo buvusį bendradarbį jam padėti ir svajoto apie kontoros atidarymą.

Dobilas važinėjo pietuose įvairiose valstijose, keliams mėnesiams rado darbą, jį prarado ir, Marytei skundžiantis, kad toks gyvenimas vienai jai nusibodo, Prūsas buvo pakviestas sugrįžti ir jam padėti.

Pas Dobilą apsilankiusi dukra Nijolė su ateistu iš darbo žentu Džordžiu ir Dženute pastebėjo Dobilo nuo saulės nudegusį veidą.

– Tai grįžot iš „atostogų Barbadosė“, ambasadoriau? – Džordžis vėl „pakvipo“ senu humoru, pa juokdamas pietuose paeilgetavusį Dobilą.

Po to net neįjauk namuose darėsi.

(Bus daugiau)

ŠEŠIOS PARODOS

Kūrybinga ir sėkminga Clevelando dailininkė — grafikė Nijolė Palubinskienė šėsių mėnesių laikotarpyje dalyvavo šešiose parodose: Solon Art Show, Cuyahoga Community College, spalio 10-30 dienomis, kur laimėjo pirmąją premiją; Fine Arts Association Art Show, Willoghby, OH, lapkričio 15 — gruodžio 12 dienomis ir laimėjo trečiąją premiją; J.C.C. Art Show, lapkričio 8 — sausio 3; Proscenium 87 Art Show, Beck Center, Lakewood, OH lapkričio 7 — sausio 8; Newman Religious Art Show, C.W. University, vasario 21 — kovo 6 (laimėjo antrąją premiją). Jos kūriniai nuo kovo 5 iki kovo 26 dienos išstatyti Valley Art Center Show, Chagrin Falls, OH.

JAUNO MUZIKO KONCERTAS

Balandžio 9 dieną, šeštadienį, Clevelando moksleiviai ateitininkai ruošia koncertą Dievo Motinos bažnyčios parapijos salėje. Programą atliks pianistas Ravinder Vasaitis Sehgal, a.a.prof. Antano Vasaičio vaikaitis.

Jaunasis pianistas (g. 8.15.66) paveldėjo savo muzikinį talentą greičiausiai iš savo močiutės, a.a. Valerijos Laucytės Vasaitienės, kuri deka, neturėjo progos savo talentą pilnutiniui išvystyti. Ravinder pradėjo skambinti pianinu būdamas šešerių metų. Lankydamas gimnaziją jis taip pat susidomėjo fagotu (bassoon) ir trejus metus mokėsi pas San Francisco simfonijos pagrindinį fagotistą Stephen Paulson. 1984 metais Ravinder įstojo į Oberlino kolegiją/konservatoriją studijuoti gamtos mokslus ir muziką. Jo pianino profesoriumi yra prof. Sanford Margolis, o fagoto — prof. Charles Ullery. Savo trečius studijų metus, 1986-1987, Ravinder praleido studijuodamas muziką vokiečių kalba Mozarteume, Salzburge, Austrijoje. Jo fagoto mokytoju buvo garsusis fagotistas Milan Turković, o pianino — pianistas prof. Alfons Kontarsky. 1988 m. gegužės mėn. Ravinder apvairnuos savo studijas Oberlino kolegijoje / konservatorijoje dviem bakaluro laipsniais: B. —

muzikoje ir B.A. — biologijoje. Ravinder yra laimėjęs eilę konkursų, jų tarpe ir Clevelande 1985 ruošta muziko Kuprevičiaus Jaunimo muzikos konkursą. Jis priklausė Palo Alto Chamber orkestrui, California Youth Symphony, Mozarteum Orchestra ir Salzburg Bach Gesellschaft orkestrui, su kuriais dalyvavo gastrolėse: Romoje, Bonoje, Berlyne, Londone, Paryžiuje ir Aberdeene Muzikos festivalyje.

Savo Senior piano rečitali Ravinder skambins balandžio 30 d. 7 v.v. Oberlino kolegijos koncertų salėje. Visi yra maloniai kviečiami atsilankyti.

Koncerto programoj: Sonata No. 23 in F. Minor, Op. 57 („Appassionata“), Beethoven; Kreisleriana Op. 16 Robert Schuman (1810-1856) ir trys trumpi dalykėliai Mikalojaus Čiurlionio.

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Naujoji Lietuvių namų ir Piličių klubo direkcija pirmininku išrinko Romualdą Bublį trečią kadencijai. Juozas Stempuzis ir Vytautas Sniečkus išrinkti vicepirmininkais, Vitas Čyvas paskirtas vyr. finansų vadovu, Algis Matulionis — iždininku, Vladas Plekaitis — tarybos sekretoriumi, Vytautas Ramonis ir Gytis Motiejūnas direktoriais inventorizacijai. Virginija Juodišytė — narių sekretore, Gintas Gaška — dir. specialiemis renginiams ir Egidijus Marcinkevičius — akcijų sekretorius.

MILDA LENKAUSKIENĖ

PLB vicepirmininkė kultūros reikalams, nuo vasario 12 d. buvo išvykusi į Pietų Ameriką, kur kalbėjo Lietuvos nepriklausomybės ir Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakčių progomis. Visur buvo paliešti ir artėjančio Kultūros kongreso Toronte reikalai. Lankėsi Argentinoje — Buenos Aires, Uragujuje — Montevideo, Brazilijoje San Paulo, Kolumbijoje — Bogotoje ir Venecueloje — Caracas. Svečiavosi ir savo dukros Nijolės ir Kestučio Slotko šeimoje. Grįžusi vėl aktyviai įsijungė į Kongreso ruošos darbus.

V.R.

„Uzdainuokim“ jaunimo choras su sol. Rasa Bobelyte-Britton iš New Yorko. Prie pianino — Danutė Liaubienė.

ANT DAINOS SPARNŲ

„Paduok, jaunyste, man sparnus“, šaukė Adomas Mickevičius savo „Odė jaunystei“, nes ji „daro stebuklus“. Ir kai jaunystės energija pakypsta į kurią nors kūrybingą sritį, vyresnių kartų viltys sveikina rytojaus aušrą. Sielojamės mūsų priaugusių jaunuosios kartos apatija, bet dažnai nepastebime, kad dar yra jaunimo, kuris nėra abejingas lietuviškam žodžiui, dainai, sportui, ideologinių organizacijų veiklai. Dažnokai daroma klaida, kad jaunimas aktyviai nedalyvauja visuomeninėje veikloje, tačiau sunkiai suprantame jaunimą, kuris reikalauja veiksmo, dinamikos ir konkretaus užsiėmimo. Jaunimo netrukia posedžiai, paskaitos, simpoziumai ir konferencijos — jis nori matyti savo darbo vaisius ir jais džiaugtis. Nesunku rasti jaunų žmonių, kurie su didžiausiu entuziazmu rodosi scenoje, ar tai būtų daina, šokis ar net dramos teatras.

Buvo nepaprastai malonu vieną jaukų šeštadienio vakarą, Clevelando Lietuvių namuose pasiklausyti Clevelando dainos ir muzikos vieneto „Uzdainuokim“ koncerto. Tai jaunas vienetas, 1980 metų rudenį pradėjęs pirmuosius žingsnius kaip Pilėnų tunto skautų būrelis, suorganizuotas Pauliaus Nasvyčio iniciatyva, tada pasivadinęs „Budėk!“. Sulaukė netikėtą pasisekimą gal todėl, kad turėjo gerą balso medžiagą ar imponavo savo entuziazmu, jie pasikvietė savo vadovu ir dirigentu Algirdą Bielskų, pritraukė naujų talkininkų, kaip pranešėjų, kanklininkų, solisčių, ir pradėjo intensyviai ruošti įvairių repertuarą, nes pasipylė kvietimai gastoliuoti įvairiose lietuviškose kolonijose. Tai 1983 m. pakeitė savo vardą į „Uzdainuokim“ šiuo metu vienetas jau turi dešimtį jaunų vyrų, kurie taip pat aktyviai

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

reiškiasi įvairiose veiklose srityse: sporte, organizacijose ir t.t. Vienetui priklauso šie jaunuoliai: Vitas Čyvas, Simas Kijauskas, Edas Kijauskas, Jonas Muliolis, Gytis Motiejūnas, Paulius Nasvytis, Marius Tatarūnas, Algis Zylė, Rytas Urbaitis ir Paulius Žiedonis. Jiems talkininkauja kaip akompaniatorė pianistė Danutė Liaubienė. Dažnai vieneto koncertus papildė žavi ir labai patraukli solistė sopranas Rasa Bobelyte-Britton iš New Yorko.

Vieneto repertuarą, kuri kruopščiai paruošė Algirdas Bielskis ir kurio beveik pusė vienetui pritaiko ir harmonizuoja pats vadovas, sudaro lietuvių liaudies dainos, lietuvių kompozitorių kūriniai ir lengvesnio žanro tarptautinės dainos, išnešios įvairumą jau vien todėl, kad jos mūsų koncertuose retai tėra girdimos. Juk turime pripažinti, kad mūsų dainų vienetas labai dažnai kartoją jau seniai žinomas dainas ir tuo neįneša jokios naujovės į savo programas. Todėl kovo 19 vakarą girdėjome 20 dainų — nuo prūsų dainos „Spragilai“ iki ištraukos iš operetės „Paukščių pardavėjas“ ir Amerikos angliakasių dainos, atliktos anglų kalba, iki temperamento argentinieško tango. Rasa Bobelyte-Britton savo patraukliu solo įsijungė į dainų, tuo pačiu kartais ir atlikdama pranešėjos pareigas. Jei gana nuobodu išrašyti smulkia programą, tai vis tik svarbu pabrėžti, kad vieneto susidainavimas yra nepaprastai darnus. Pasijūdamas įvairias pastabėles savo bloknote, po pirmosios Juozo Strolis dainos „Vai užia, užia“, parašiau: „nuskambėjo kaip nuostabus instrumentas, primenantis vargą“...

PRIVATI KOLEKCIJA

Šiomis dienomis Londoną ir pasaulį nustebino atidengta Egipto turtų kolekcija. Daugiau kaip trys šimtai meno kūrinių rasta pilyje mirusio Toetanchamon kapo atradėjo lordo Carnarvon, kuris kartu su Howard Carter 1922 metais lapkričio 4 d. atidengė faraono kapą. Dabartinį atradimą padarė lordo Carnarvon vaikaitis savo Highclere Castle su seno tarno pagalba, nes niekas iš šeimos narių nežinojo apie esamą senienų kolekciją. Ši kolekcija buvo paslėpta ir Britų muziejaus kuratoriaus sako, kad turinti „neapsakomą mokslišką vertę“. Toetanchamon kapo atidengėjai vienas po kito greit išmirė, taip ir lordas Carnarvon po kelių savaičių nuo kapo atidengimo buvo igeltas vabzdžių ir nuo to mirė.

Pagal padavimą nuo faranono prakeikimo. Kitais metais apie dvidešimt tos ekspedicijos narių išmirė keistu būdu. Kapitonas Richard Bedell, kuris padėjo atidaryti faraono kapą, mirė staiga miegodamas. Iš aštuonių žmonių, kurie dalyvavo kapo atidaryme priešpaskutinis mirė 1934 m., o Carter kaip paskutinis, 1939 metais. Prie kapo atidarymo dalyvavo ir Belgijos karalius Albertas, kuris irgi mirė, nukritęs nuo uolos. Šita nelaimių eilė persekiojo ir vėlesnius mokslininkus. 1968 metais prof. George Harrison vėl atidarė faraono kapą. Tuo laiku Kairo mieste neliko elektros srovės ir vienas ekspedicijos narys staiga mirė. 1970 metais pasakė Richard Adamson, „paskutinis ekspedicijos dalyvis“, kad jis į šį prakeikimą netiki. Kitą dieną jį ištiko automobilio nelaimė. 1967 metais Egipto se-

nienų direktorius staiga mirė po to, kai jis pasirašė su Prancūzija sutartį dėl rengiamos Toetanchamon parodos Paryžiuje. 1972 metais mirė jo pasekėjas po tokių pat parodos atidarymo Londone.

GERESNĖ PRIEŽIŪRA O'HARE

Federalinė aviacijos administracija nusprendė padidinti prižiūrėtojų skaičių O'Hare aerodrome, kad skraidų kontrolierių darbas būtų tiksliau atliekamas.

KOLEGIJOS PREZIDENTE

Barat katalikų kolegijos, esančios netoli Chicago, nauja prezidentė išrinkta Lucy Moros, kuri iki šiol buvo viceprezidentė ir dekanė Amerikos kolegijoje Paryžiuje.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Reikalinga patikima, suaugusi moteris kartu gyventi arba dienas praleisti pas senesnio amžiaus moterį, kaip jos draugę ir padėjėją. Reikia rekomendacijos ir šiek tiek anglų kalbos. 59th & Kedzie apyl. Skamb. 737-3404 po 6:30 v.v.

SEWING MACHINE OPERATORS
CLOTHING MANUFACTURER
IS EXPANDING. WE NEED
EXPERIENCED SEWING MACHINE
OPERATORS, SPREADERS &
CUTTERS.
1301 S. WABASH
939-7001

MISCELLANEOUS

**A VLIMAS
MOVING**
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th St
Tel. — GA 4-8654

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo
sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

**ELEKTROS
[VEDIMAI] — PATAISYMAI**
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
užmiestį. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Ieškome lietuvių gyvenančių
Portugalijoje: Rašyti: **Ms. R.
Udrys, 1718 Maunta Lane,
Jackson, MI 49201, U.S.A.**

NUO BIRUTĖS KALNO Maironis

Poema buvo parašyta lenkiškai, išversta Fausto Kiršos, redaguota ir spaudai paruošta Bernardo Brazdžionio, gražiai iliustruota dail. Ados Korsakaitės-Sutkuvienės. Išleido „Lietuvių Dienos“ Maironio 50 metų mirties sukaktį minint. Leidinys didelio formato, turi 47 psl. Kaina su persiuntimu 7.75 dol. Illinois gyventojai moka 8.25 dol.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Česlovas Grincevičius VIDUDINIO VARPAI Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros
premią)

Šioje knygoje autorius gyvai ir vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje Lietuvoje išgyventus atsitikimus. Tai apysakų, novelių ir legendų rinkinys, kurį kiekvienas turėtų perskaityti ir pasigrožėti autoriaus jaudinčiais pasakojimais. Išleido LK klubas Chicago, 1985. Kaina su persiuntimu \$5.00. Illinois gyv. moka \$5.32.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

LITHUANIA, THE EUROPEAN ADAM

Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. **Algio Mickūno**. Antroji laida 1983 m. išleido Kęstučio Butkaus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50. Illinois gyventojai moka \$4.75. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI**
NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

**GREIT IR SĄŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.**
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemiesty. Sinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutėi Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo pataravimo ir velti jūsų namų įkainavimo.

No. 129 — Garfield Ridge special! 4 mieg. kamb. mūras; 1¼ prausyklos; didžiulė virtuvė su ažuoliniomis spintelėmis; ištaisius rūsys; užpakalyje namo atvira graži veranda; erdvūs kambarai; nauji kilimai; 2 namų apyvokos reikmenys; namas puikiai išlaikytas. Paskubėkite ir apžiūrėkite šį gražulį šandien!

No. 142 — 72 & Kedzie, naujas mūras su 7 dideliais kambariais; 3 didžiuliai mieg. kamb.; virtuvėje medinės spintelės; ištaisius rūsys; garažas; naujos stogų šildymo sistema, kilimai; aluminis apkalimas; gerame stovyje; labai švarus. Skubėkite!

No. 155 — 61 St. & Kostner 1½ aukšto mūrinis, 29 metų namas; 3 mieg. kamb. pirmo a. bute; 2 mieg. kamb. antro a. bute; modernios virtuvės ir prausyklos; 3 kamb. butas padės mokėti palūkanas; aluminio pastogės; 2 auto garažas. Skambinkite dabar!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai joms patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vamo įvertinimui skambinkite skubiai — tabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Century 21

OLSICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

Namas apžiūrėjimui, šeštad., balandžio 2 d. 1-4 v.p.p. 13654 Pheasant Circle (Long Run Acres) Homer Township apylinkėje. Namas naujas, tik 3 mėn.; ¾ akro sklypas. Stogų langai, specialūs langai ir skliautų lubos suteikia pastatui erdvumą. Pagrindiniam mieg. didžiulė „whirlpool“; ažuolinės spintelės, 6 „panel“ durys. \$209,000.

Statomas mūrinis ir kedro medžio namas ant 1 akro sklypo, miškel Valgomiojo kamb. langai per 2 aukštus. Pastogės dydis 9 x 25. Didžiulis pagr. mbr. kmb. Seimos kamb. židynys per visą sieną; ažuoliniai apvada, dvejos prancūziškos durys. \$225,000.

For sale apt. bldg. by builder; near 51 & St. Louis, new brick, 3 flat; 2 apt. have 3 bdrms; 1½ bath. 1st fl. — office or sale space.
Call 881-1406

FOR RENT

Išnuomojamas butas pusrūsyje, be baldų vyresnio amžiaus žmonėms netoli 43 & Washtenaw. Nuomininkai patys apmoka šildymą, elektrą, etc. Šiluma — „space heater“ Call 767-2680.

FOR SALE

Pigia parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

Clevelando „Pilenų“ tunto blynų baliuje laiminga bilietėli laimėjimus pravedusiam ps. A. Miškinii paduoda S. Šukienė.

Nuotr. V. Bacevičiaus

Vasari 16 gimnazijos choras dainuoja centriniame Vasario 16 d. minėjime Huettenfelde.
Nuotr. K. Grodbergo

KULTŪRINĖS PREMIJOS: KODĖL? KOKIOS? KAIP?

RŪTA KLEVA
VIDŽIŪNIENĖ

Taip pavadinta aplinkraštį įteikė Californijoje besilankanti JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė, gal kiek savotiškai suprastoje „spaudos konferencijoje“ pereitą sekmadienį. Tai buvo lyg ir įvadas, lyg ir savokos praplėtimas artėjantį Premijų šventei Los Angeles, kuri ruošiamą gegužės 15 dieną, sekmadienį, 1 val. p.p.

Smagu bus mums visiems dalyvauti naujoje šventėje, o ypač vėl linksniuojant kultūros žodį ir jo reikšmę. Šiame pokalbyje pirm. I. Bublienė labai nuosekliai perbėgo per kultūrinį uždavinį svarbą, su tuo surištais džiaugsmais ir veiklos kritika. Aišku, tik minkštasuolyje sėdėdamas per dienas prie televizijos nebūsi kritikuojamas, bet tik pajudink pirštą ir pasipils ir gerų, ir piktų patarimų lietus. Susirinkusiems buvo įduotas pundas medžiagos reklamai, nuosekliai aprašant Bendruomenės kultūrinės veiklos gaires ir veiklą, daugiausia bazuojantis šios tarybos pasiekimais per pastaruosius aštuonerius metus, paremiant priežiūrą savo patirtimi ir samprotavimais. Tikimės matyti Ingridą tose pareigose dar daug metų.

Bendras paveikslas bus teigiamas, bet nebūtume spaudos atstovai, jei nebandytume „pakadenti“ kai kuriuos mums įteiktos medžiagos teiginius, vildamiesi, kad gal ir kitokias nuomones ateityje vertėtų pana- grinėti.

Pradėsiu nuo šio sakinio: „Negalėjome nepastebėti, kad pati reikšmingiausia kūrybos šaka – literatūra buvo aplenkta (premių dalinime)“. Ar po daugelio metų mūsų literatūra tebėra pats reikšmingiausias faktorius mūsų kultūriniam gyvenime? Kiek naujų, gerų knygų dabar išleidžiama, kiek jų išperkama, kiek jos imponuoja jaunimą, kaip laikosi knygų fondai? Nenoriu tuo pasakyti, kad literatūra yra nesvarbi, bet, deja, reikšmingiausia kūryba turiu dabar laikyti spaudą, jos originalumą, jos nenutolinimą nuo dabarties problemų, netgi ir

politinių mūsų tikslų darbo, jos atjaunėjimą, o ne senų minėjimų atrajimą. Toliau sakoma: „Tik emigracijoje Rašytojų draugija pradėjo skirti savo vardą lit. premijas. Rašytojai jau neturėtų savęs premijuoti“.

Emigracija jau tęsiasi 44 metus. Ar skelbime premijoms visuotiną Bendruomenės narių balsavimą? Kaip apie tuos rašytojus, kurie Bendruomenei ar draugijai nepriklauso? Kurių pažiūrų nariai būtų pageidaujami komisijon? Kai ideologinis laikraštis skelbia savo konkursą, tai jau jų valia rinkti komisiją, bet Bendruomenei gal nevertėtų nuspręsti geriausią literatūrinį veikalą. Čia reiškia savo nuomonę gal daugiausia paveiktą žurnalisto premijos komisijos, kurion Žurnalistų sąjunga turėjo teisę skirti du narius ir kuriems atvykus į posėdį buvo pareikšta, kad anie trys jau yra viską nutarę ir jų dviejų balsai jau nebūturi prasmės. O man neturi prasmės Kultūros tarybos aplinkraštis, kuriame sakoma: „Viena galime drąsiai tvirtinti: jokia premija nebuvo paskirta šališkai“. Aš manau, visos premijos yra skiriamos šališkai ir visur. Tai priklauso nuo komisijos sudėties ir jų skonio.

Dar vienas sakinytis išaukė šypsena, kad „mes buvome įsteigę Kultūros darbuotojų premiją, bet... nedorų gandy paveiktas Liet. Fondas tam jau nebeskiria lėšų“. Argi anksčiau išvardinti dailės, muzikos, radijo, teatro, rašytojų ir žurnalisto premijų laimėtojai nėra „kultūriniai darbuotojai“? Gal norėta pasakyti „politinio darbuotojo“, kas irgi labai svarbu gyvenamuoju metu besikeičiančių vėjų atveju. Teisingai išsireiškiate sakdami, kad „kai kurių premijų skyrimui pats laikas pateikė sprendimus“. Be to, siūlau kitų metų žurnalisto premiją skelti į dvi dalis: apmokamo žurnalisto darbstauso darbo pagerbimą ir pilkojo korespondento įvertinimą.

Išliejus širdį, grįžkim dabar prie premijų šventės. Visi šie mano čia pasakyti žodžiai neturi nieko bendro su premijų

DRAUGAS, penktadienis, 1988 m. balandžio mėn. 1 d.

5

laimėtojais, bet su jų parinkimo metodais. Džiaugiamės kiekvieną iš jų ir didžiuojamės juos matysią savo tarpe. Bus ir išskirtinai įdomi programa: iš New Yorko atvyksta garsi aktorė pantomimikė Rasa (Lišauskaitė) Allen Kazlas. Pridėta reklaminiam lape skaitome jos tikrai įspūdingą karjeros aprašymą, kaip dalyvavimą Broadway teatru scenose – 13 rolių, filmuose, televizijoje, reklamose, mokytojaujanč HB

Studio ir American Academy of Dramatic Arts, Smith College, be to, rengiantis svarbioms roliųms tokiuose žinomuose veikaluose, kaip Cherry Orchard, Maud – Soldier ir Cloud 9. Tai turėtų būti tikrai neužmirštamas pasirodymas net ir Hollywoodo pašonėje išpaikintiems mūšikiams, sudominantis ir jaunąją kartą. Žinome, kad mūsų jauna ir veikli LB Los Angeles apylinkės valdyba tuo pasirūpins.

Mylimam Vyru, Tėvui ir Seneliui

A.†A.
JONUI MILIŠAUSKUI

mirus, gilaus skausmo prislėgtus, žmoną MARIJĄ, dukrą ONUTĘ, sūnus ŠARŪNĄ, JONĄ, ANTANĄ jų šeimas ir gimines Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje.

Magdalena, Pranas, Rimvydas,
Juana, Emilija ir Vida Juozaičiai

A.†A.

JURGIUI RUTKAUSKUI

Lietuvoje mirus, broliui VACLOVUI ir jo žmonai BRONEI nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandą.

Vladas ir Elena Paliulioniai
Juana ir Bronius Lukoševičiai
Antanas Sreika
Antanas, Petras ir Irena Beinarauskai

GAIDAS–DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

VASAITIS – BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

MAŽOSIOS LIETUVOS PROBLEMOS

Mažlietuviai kartais nusikundžia, kad jų krašto reikalais mažai rūpinamasi. A. Regis, pernai Tilžės akto minėjime Chicagoje priminęs, kad laisvę ji kraštai tyli apie Mažojoje Lietuvoje įvykdytą holokaustą, sakė: „Skaudžiausia, kad apie tai tylima net ir mūsų išeivijoje veikiančių Lietuvos laisvinimo veiksmų“ (Liet. Pajūris, Nr. 71, 1987 gruodis). Kitas Mažosios Lietuvos veikėjas Martynas Gelžinis kaltina Vliką, kad jis nevykdo Baltimorėje 1979 m. priimtos rezoliucijos, kuria jis buvo įpareigotas Mažosios Lietuvos genocidą kelti pasaulio viešosios nuomonės forumui. Anot jo, net trijų veiksmų (Vliko, LB ir diplomatijos) 1986 m. Vienos konferencijai įteiktame bendrame memorandume Mažoji Lietuva visai neminima. Todėl jis džiaugiasi, kad JAV LB valdyba „matė įteiktą bendrojo memorandumo silpnumą ir pasinėšė šalia kitų klausimų trukmą papildyti“ (Draugas, Nr. 40, 1988.2.27).

Skaitant tokius Mažosios Lietuvos veikėjų kaltinimus, kyla klausimas, kodėl jie patys nesima savo krašto bėdų kelti tarptautiniuose forumuose? Kodėl jie Vienos konferencijos dalyviams negalėjo įteikti jokio rašto savo vardu? Juk tai būtų buvęs daug patikimesnis dokumentas, nes parengtas pačių mažlietuvų, kurie geriau negu kas kitas turėtų žinoti apie savo krašto dabartinę padėtį. Demokratiname pasaulyje juk yra priimta, kad patys krašto žmonės turi kalbėti už save ir ginti savo reikalus.

Mažosios Lietuvos tautinė taryba

Mažosios Lietuvos veikėjai tai vykdė pirmojo pasaulinio karo ginklais nenutylus. 1918 m. lapkričio 30 dieną Mažosios Lietuvos tautinė taryba Tilžėje pasiskelbė deklaracija, kuria pasisakė už „Mažosios Lietuvos prisiglaudimą prie Didžiosios Lietuvos“. Tą patį memorandumą ji pareiškė 1919 m. taikos konferencijai Paryžiuje. Šiomis savo pastangomis Mažosios Lietuvos tautinė taryba be abejo žymiai pagelbėjo, kad Mažosios Lietuvos dalis, Klaipėdos kraštas, buvo prijungtas prie Lietuvos.

Po antrojo pasaulinio karo Vakarų Vokietijoje buvo įsteigta Mažosios Lietuvos taryba, kaip Tilžėje veikusių tarybos įpėdinė. Po Potsdamo konferencijos 1946 m. ji pasiskelbė deklaracija, kuria pareiškė protestą prieš „Karačiaus ir gretimos srities perleidimą Sovietų Sąjungai administruoti“ ir pareikalavo sovietų valdomą Mažosios Lietuvos dalį įjungti į atstaty-

JUOZAS VITĖNAS

Sektini praeities
pavyzdžiai

tiną Lietuvos valstybę. 1954 m. pirm. E. Simonaitis, apsilankęs Valstybės departamente, įteikė panašaus turinio memorandumą.

Mažosios Lietuvos
rezistencinis sąjūdis

Bet tais patiais metais Mažosios Lietuvos taryba nustojo veikusi, nes kaip jos pasekėjas buvo įsteigtas Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis, kurio „tikslai yra rūpintis Mažosios Lietuvos reikalais, suburti Mažosios Lietuvos lietuvių Jungtinės Amerikos Valstybės ir Kanadoje, jiems atstovauti ir glaudžiai bendradarbiauti su Lietuvos laisvinimo veiksniais“ (Lietuva ir Vlikas, 230 psl.). O po to kitais metais (1955 m.) išsijungė į Vliką kaip viena ji sudarančių grupių greta Lietuvoje veikusių politinių partijų bei viešųjų susikūrusių rezistencinių sąjūdžių.

Išsijungęs į Vliką, kaip atrodo, apsiribojęs daugiausia savitarpio veikla, o Mažosios Lietuvos reikalų gynimą tarptautiniuose forumuose paliko Vlikui. Nuo to laiko, kaip atrodo, neįteikė jokio rašto kitoms valstybėms Mažosios Lietuvos reikalais ir net nesirijo tiesiog kreiptis į JAV kongresą, bet prašė Amerikos Lietuvių Tarybą atsakyti į rytprūsių vokiečių 1956 m. iškeltą klausimą dėl sovietų valdomos Rytprūsių dalies sprendimo vokiečiams naudinga prasme.

Toks Mažosios Lietuvos veikėjų atsiribojimas nuo Mažosios Lietuvos reikalų kelimo tarptautiniuose forumuose yra nesu- prantamas.

Dėkingas, kas už vandens lašo didumo labdarinę darbą visą šaltinį grąžina.

Kinų išmintis

PASSBOOK
SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Annual
Account
Paid and
Compounded
Quarterly

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal
Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD : CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. - Tue. 9-5, Fri. 9-4, Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

STAN BALZEKAS, Ltd.

PONTIAC – SAAB
6621 W. OGDEN, BERWYN
312-788-5700

receive
\$500
cash back

88 Pontiac LeMans Aerocoupe

Kaina prasideda nuo

\$5995

Pradedant 1988 m. sausio 23 d. kas šeštadienį
10:10 v.v. iki 12 v.v. vidurnaktį
per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui“
lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“
10 v.v. iki 10:10 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

APLINK MUS

x „Draugo“ administracija šeštadienį, balandžio 2 d., dirbs iki 12 val. dienos. Nedirbs „Draugo“ redakcija ir spaustu- vė. Pirmadienį po Vėlykų „Draugo“ redakcija, administ- racija ir spaustu vė dirbs kaip kiekvieną dieną ir išleis antra- dienio balandžio 5 d., laidą.

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Mar- quette Parke Prisikėlimo šv. Mišios bus 5 val. ryto balandžio 3 d. Iškilmingos šv. Mišios bus 10:30 val. dienos. Abejū šv. Mi- šių metu giedos parapijos cho- ras, diriguojamas muz. Antano Lino, G. Šukio mišias bei Gruodžio, Gounod, Bethoven ir Haendelio kūrinius. Prie var- gonų bus muz. R. Mockus ir muz. K. Skaisgiris.

x Lemonto lituanistinė Maironio mokykla rengia Pa- varstio balių balandžio 30 d. 6:30 val. vak. St. Constantine and Helen graikų ortodoksų pa- rapijos salėje Palos Hills, Ill. Bus vaišės, gros „Žaros“ orke- stras. Rezervuoti vietas reikia skambinant Ramunei Sadaus- kienėi tel. 231-5851.

x Studentai yra kviečiami į vėlykinius šokius sekmadienį, balandžio 3 d., 8 val. vak. Jauni- mo centre.

x Kazys Černiauskas iš Chicagos, Ill. parėmė „Draugą“ 20 dol. auka ir pratęsė prenumeratą 1988 metams. K. Černiauskas įrašė ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už paramą labai dėkojame.

x Inž. Alex Tornau, Chica- go, Ill., atsiuntė 20 dol. lietu- viško žodžio stiprinimui ir kartu pratęsė prenumeratą 1988 metams. A. Tornau skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką nuoširdų aciu.

x Dr. Vytautas Gavelis, Collinsville, Ill., lietuviškų or- ganizacijų darbuotojas, su prenumeratoriaus pratęsimo mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. auką. Dr. V. Gaveliui, mūsų garbės prenumeratoriui, ta- riame nuoširdų aciu.

x Inž. Albinas Smolinskas, Chicago, Ill., pratęsė prenume- ratą su 20 dol. auka. A. Smolins- ką skelbiame garbės prenume- ratorium, o už auką labai dėko- jame.

x Dr. Ina Užgirienė, Wor- cester, Mass., parėmė „Draugą“ 25 dol. ir pratęsė prenumeratą 1988 metams. Dr. I. Užgirienė, mūsų garbės prenumeratorė, ta- riame nuoširdų aciu.

x Juozas Jurksaitis, Alek- sas Sadauskas, Izidorius Nausė- das, Jonas Žukauskas, J. Ar- vydas, B. M. Gurėnas, A. Po- vilaitienė, Irena Rakauskienė, Ona Norkūnienė, Vacys Pla- takis, Stasė Kalūza, V. Rasla- nas, Stephanie Eidukonis, L. S. Kankus, Alg. Dragunevičius, Romas Butkūnas už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Dr. Kastytis Jucas, der- matologas veda radijo pro- gramas 1490 AM bangomis kiekvieną šeštadienį 7 val. ry- to. Šį šešt., balandžio 2 d. dr. Jucas turės pašnekesį su prof. dr. Roldan apie moterų krūties vėžį ir kt. problemas.

(sk)

x Ieškoma raštinės tarnau- toja pas gydytoją. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas. Skam- binti 471-3300 darbo dienomis, 9:30 v. ryto - 4 v. p.p.

(sk)

x Vieną valandą pirmyn reikia pavyti laikrodžius nuo Vėlykų sekmadienio, balandžio 3 d. Tą dieną bažnyčiose pa- maldos, eismas, pardavimas bus pagal pasuktą laikrodį – vieną valandą anksčiau. Geriausia laikrodžius pasukti iš vakaro – šeštadienį.

x Andrius ir Eugenija Dau- girdai iš ok. Lietuvos gavo liūdną žinią, kad kovo 29 d. Marijampolėje mirė Andriaus brolis Jonas Daugirdas, MIC. Velionis buvo gimęs 1889m. gruodžio 20 d. Vienuolis mari- jonas yra nuo 1925 m. rugpjūčio 15 d. Visą laiką buvo ekonomo padėjėjas, rūpestingas vienuolis ir labai nuoširdus žmogus, kurio pagalba visi naudojosi, kol jis galėjo ką nors gero žemėje padaryti. Laidojamas balandžio 1 d.

x Šv. Kryžiaus pradžios mokyklos Town of Lake, Chi- cagoje, 1948 m. laida rengia sa- vo 40 m. jubiliejaus pobyvį ge- gužės 20 d. „The Old Barn“, 8100 South Parkside, Burbank, Illinois. Visi tos laidos abitu- rientai jau yra gavę kvietimus, išskyrus šiuos šešis: Galvin, Kanis, Stulginskas, Urban, Yaras ir Zinkiewicz. Jei kas turėtų apie juos žinių prašom paskambinti Marlene Traksel Feldhaus 312-598-2228.

x Dr. Danguolė Vitku- vienė, Palos Hts., Ill., mūsų garbės prenumeratorė, rėmėja, pra- tęsdama prenumeratą atsiuntė visą šimtą. Nuširdus aciu.

x Msgr. J. Balkūnas, St. Pe- tersburg, Fla., visuomeni- ninkas, didelis lietuviškos veik- los ir darbų rėmėjas, su prenumeratoriaus pratęsimo mokes- čiu atsiuntė visą šimtą savos spaudos palaikymui. Msgr. J. Balkūnui, mūsų garbės pre- numeratoriui, tariame nuoširdų ir didelį aciu.

x Vytautas Šeštokas, Los Angeles, Cal., pratęsė „Draugą“ prenumeratą su visa šimtinę ir tokiu priedu: „Linkiu nepa- vargti mūsų ateities genera- cijoje, nežūrint mūsų skirtingų nuomonių, leisti visiems pasisa- kyti kultūringai ir be užgaulioji- mų „Draugo“ puslapiuose. Ilgiausiu metu „Draugui“! Vyt. Šeštoką įrašome ir garbės prenu- meratorių sąrašą, o už auką ir pastabą bei linkėjimus tariame nuoširdų aciu.

x E. Zatorskis, Windsor, Kanada, pratęsdamas prenume- ratą, pridėjo visą šimtą „Draugo“ stiprinimui ir lai- skutį: „Jau 40 metų „Draugas“ lanko mūsų namus ir visuomet yra laukiamas. Visa bėda su pašta. Labai ilgai užtrunka ir dažnai sumaišyti numeriai... Linkime nepavargti ir sun- kiam spaudos darbe“. E. Za- torskiui, mūsų garbės prenume- ratoriui, už auką ir laiškutį tariame nuoširdų aciu.

x Inž. Algirdas ir sol. Laima Stepačiai, Arlington Hts., Ill., lankėsi „Drauge“ ir ta- proga įteikė 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Gaidas-Daimid direk- tors, Eudeikis Funeral Home, Chicago, Ill., „Draugo“ koncer- to proga atsiuntė 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x Irutė Jasulaitytė iš Chi- cagos, suprasdama lietuviškos spaudos sunkią padėtį, pra- tęsdama prenumeratą, atsiuntė visą šimtą dienraščio palaik- ymui. I. Jasulaitytė skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų ver- tybių pirkime ir pardavime. Duodu komisių nuolaidą. Susi- domėję skambinkite 977-7916.

(sk.)

Lietuvių Fondo 25 metų suvažiavimo dalis dalyvių. Iš kairės: Dr. G. Balukas, Br. Juodelis, B. Jasaitienė, dr. F. Kaunas, dr. A. Razma, dr. E. ir M. Lenkauskai ir gen. konsulas V. Kleiza. Nuotr. J. Tamulaičiū

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ABRUTIENĖ PASAKOJO APIE LIETUVĄ

Sekmadienį, kovo 27 d., Tau- tiniuose namuose neseniai iš Lietuvos atvykusi Edita Abruti- enė kalbėjo gausiai susirinku- siems lietuviams. Chicagos Lietuvių Tarybos pirm. M. Marcinkienė supažindino su prelegente, primindama Abru- tienės kalėjimą Mordovijoje ir tremtį Sibire.

E. Abrutienė visų pirma pa- sakojė, kaip ji daug vargo turėjo, ninkas, didelis lietuviškos veik- los ir darbų rėmėjas, su prenumeratoriaus pratęsimo mokes- čiu atsiuntė visą šimtą savos spaudos palaikymui. Msgr. J. Balkūnui, mūsų garbės pre- numeratoriui, tariame nuoširdų ir didelį aciu.

Vyras apie mėnesį buvo kali-

x Dr. Marija Ramūnienė, Ottawa, Kanada, atsiuntė 100 dol. čekį „mielojo „Draugo“ pa- ramai“, nuoširdžiai redakcijai linki ištvėrmės bei sėkmės didžiai vertingame, bet sun- kiam darbe. Nuširdus aciu.

x E. Jonušienė, Omaha, Ne- braska, „Draugo“ nuoširdi ir dosni rėmėja, vėl atsiuntė 200 dol., kad dienraštis būtų stiprus ir toliau informuotų iš įvairaus lietuviško gyvenimo bei veiklos. Nuširdus ir didelis aciu mūsų mielai rėmėjai.

x V. Adomaitienė iš Chicagos, Ill., pratęsė savo pre- numeratą 1988 metams ir užprenumeravo „Draugą“ sūnui Raimundui Adomaičiui kaip dovaną jo gimtadienio pro- ga. V. Adomaitienė prie savo prenumeratoriaus dar pridėjo ir 30 dol. auką. Ta proga ją skelbiame garbės prenumeratorė ir už viską labai dėkojame.

x Dr. Allan Konce iš San Francisco, Cal., „Draugo“ koncer- to proga atsiuntė 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Lietuvos Vyčių 36-ji kuopa, Chicago, Ill., „Draugo“ koncerto proga atsiuntė 25 dol. dienraščiu. Nuširdus aciu.

x Loyolos universiteto lie- tuvių studentų klubas, Chicago, Ill., per Vija Bublytę atsiuntė 20 dol. auką „Draugo“ paramai. Labai dėkojame jaunajai kartai už lietuviško žodžio rėmimą.

namas Pravienskių lagery, o paskiau išvežė. Keturi mėne- sius nežinojo, kur vyra. Išvežė į Jakutsko kalėjimą, o paskiau perkėlė į lagerį. 1982 metais paleido vyrą, bet tais pat metais areštavo E. Abrutienę. Jai teko patirti, kad areštuotus jau- nuolius komunistai versdavo daryti pareiškimus apie savo nusikaltimus, kurių jie net nepadarė. Jei neprisipažįsta, muša.

Abrutienė sunkiose sąlygose nepalūžo. Išvežė ją į Mordoviją. Ji buvo spaudžiama paduoti malonės prašymą, bet nesutiko. Teko pabaudyti. Vėliau ją išvežė į Čitą. Čia dvi savaites laikė kalėjime, o paskiau nuvežė į pakraštį netoli Mongolijos. Tremty davė kambarį, susirado darbą. Vėl kartojosi apklausi- nėjimai, spaudimas paduoti malonės prašymą, bet ji nesu- tikto. Po poros mėnesių paleido. Grįžo į Vilnių. Vėl prašė leidimo išvykti į užsienį. Vis neleido. Tada ji Sovietų įstai- goms pareiškė: jei neišleis, per- duos skundą užsienio korespon- dentams. Pagaliau davė leidimą išvykti.

Atsakydama į paklausimus, Abrutienė papasakojo, kad milicija su ja kalbėjo lietuviškai. Kalėjime į darbus nevarė, lagery reikėjo dirbti. Stebėdami spor- to rungtynes, lietuviai šiltai su- tinkta lietuvių, kitų tautų laimėjimus, bet rusams neploja. Lagery prižiūrėtojos buvo mo- terys, bet viršininkai – kari- ninkai buvo vyrai. Lietuviai kalinių prižiūrėtojai ne tiek buvo kieti iš savęs, bet jie vykdė rusų įsakymus.

Į Lietuvos kaimus vis daugiau atvyksta rusų, sudaromos net mišrios šeimos. Lietuvos jau- nimas domisi Lietuvos pra- eitimi, istorija, kunigaikščių laikais. Jei užsieny gyvenantieji testamentu palieka ką savo giminėms, jie mažai ką gauna, daugumą palikimo perima valdžia. Geriau pasinaudoja siuntiniais, o daugumą testa- mentinio palikimo perima valdžia. Už gaunamus siunti-

nius, aukšti muitai. Atvežus dolerių, galima pirkti iš doli- rinių krautuvų. Geriau atvežti daiktai.

Jaučiamas rusų užplanavimas sudaryti sąlygas, kad kurtųsi mišrios šeimos. Paėmę į kariuomenę, išveža toli, tik parei- gūnų vaikai dažniau paliekami Lietuvoje. Išvažiuojantieji Abru- tienė įsakinėjo nesikalbėti su korespondentais. Vilniaus bažnyčiose daug lietuvių renkasi į pamaldas. Tie, kurie važiuoja iš Amerikos ir ten daro susitarimus, veikia nenau- dingai. Gorbachiovas suprato, kad reikia bendradarbiauti su Vakarais, dėl to jis taikosi, iš esmės nepasikeisdamas.

Pirmaisiais Afganistano agre- sijos metais, buvo daugiau išvežama lietuvių į Afganis- taną, bet sužėdus ar žuvus nu- skamba tas išsivijoję. Rusams tai nepatogu ir paskutiniu metu vežimas į Afganistaną sumažė- jęs. Abrutienė pažįsta N. Sadūnaitę. Ji didelė patriotė. Kur kalino Abrutienę, buvo dvi lietuvės, viena latvė, viena estė, iš viso 11 moterų.

M. Marcinkienė padėjo kalbėti apie ir visus pakvietė pasivaikinti.

Juoz. Pr.

VIENINGAS CHICAGOS ALTOS POSĖDIS

Kovo 24 d. Altos centro pa- talpose 7 val. vakaro įvyko Chicagos Altos posėdis. Jame dalyvavo šie valdybos ir tarybos nariai: M. Marcinkienė, O. Kremeris, J. Jasiūnas, V. Šoliū- nas, M. Bužėnas, S. Mankus, K. Rožanskas, E. Jasiūnas, M. Pranėvičius, J. Blažys, T. Kuzas, V. Linkevičienė, I. Andrašiūnas, J. Bagdžius, A. Katelienė ir E. Ozelenė. Svar- biausias posėdžio tikslas – ap- svarstyti Vasario 16 minėjimo rezultatus ir patirtus išpūdžius ir visuomenės nuotaikas. Visi posėdžio dalyviai yra įsitikine, kad Vasario 16 aktas yra pa- grindinė ir esminė lietuvių tau-

tos dalis, iš kurios prasidėjusi mūsų tautos valstybinė orga- nizacija susilaukė to laiko viso pasaulio valstybių, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, de fakto ir de jure pripažinimo. Po to ešes 22 m. nepriklausomybės laiko- tarpis sudarė mūsų tautai tinkamas sąlygas visais požiū- riais: kultūriniais ir fiziniiais visokeriopai atgimti ir pajaus- ti, kad mes, kaip sena ir gar- binga tauta, turime rasti pasaulio tautų šeimoje tinkamą ir prideramą vietą.

Sitokių minčių skatinami po- sėdžio dalyviai su dideliu dėmesiu apsvarstė Chicagos Altos pirmininkės Matildos Marcinkienės pateiktą darbo- tvarkę. O ji buvo labai trumpa. Vasario 16 minėjimo piniginiai reikalai. Apie juos kruopštų pranešimą padarė izdininkas Oskaras Kremeris. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad Va- sario 16 minėjimo metu ir per- paštą aukų gauta 13,823 doli- riai. Išlaidų – salės nuoma, paštas ir įvairūs spausdiniai bei meninės dalies paruošimas sudarė 2314 dolerių išlaidų. Be to, iš gautų pajamų jau yra duota centrui 7000 dolerių. Šiuo metu kasoje yra 5,866,06 doli- rių.

Po izdininko pranešimo pose- džio dalyviai nutarė darbo konferenciją kviesti balandžio 16 d., šeštadienį, 2 val. po pietų Lietuvių Tautinių namų patal- pose. Sklandžiam konferencijos darbu atlikti posėdžio dalyviai sudarė komisijas nominacijų: Ign. Andrašiūnas, T. Kuzas, M. Pranėvičius ir Vl. Šoliūnas; registracijos: Valerija ir Juozas Stanaičiai, O. Kremeris ir V. Linkevičienė. Be to, posėdžio metu nutarta dar 3,000 dolerių paskirti Altos centrui. Ši suma bus įteikta konferencijos metu. Baigiant posėdį Chicagos Altos pirmininkė M. Marcinkienė nuoširdžiai visiems posėdžio dalyviams padėjo už sklandų, vertingą ir vieningą darbą.

Ign. Andrašiūnas

NAUJA AKADEMIKĖ

Praejusį šeštadienį (kovo 26 d.) Dailios ir Švitriaus Gotcei- tų namus Western Springs, IL, susirinko būrys šeimos draugų švesti jų dukrėlės universiteto baigimą. Ta pačia proga atšve- tas ir jos brolio Pauliaus 21 gim- tadienis.

Julija Janina Gotceitaitė gimė Chicagoje. Nuo ankstyvos vaikystės skautauja „Aušros Vartų“ tunte. Baigusi Dariaus Girėno liuanistinę mokyklą įstojo į Čikagos Aukštesniąją li- tuanistikos mokyklą ir ją baigė pirmąja mokine. 1983 m. baigė

Lyons Township gimnaziją. Gimnazijoje priklausė National Honor Society ir visus keturis metus buvo geriausių mokinių sąrašuose – Deans List. Julijos vardas buvo įtrauktas į „Who's Who Among American Teens“.

Kūno kultūros mokytojai, paste- bėję Julijos gabumus plaukime, pakvietė ją į gimnazijos varžy- binę plaukimo komandą. 1981 m. Julija buvo pripažinta tu metų geriausia gimnazijos plau- kike. Jai teko ginti gimnazijos spalvas vandens polo sporte. Praėjusią žiemą baigė valsty- binį Iowos universitetą Iowa Ci-

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

– Į JAV LB XII tarybą iš Connecticut apygardos kandida- tuoja: Antanas Balsys, Linas Balsys, Zita Dapkienė, Zina Dresliūtė, inž. Alfonsas Dzikas, dr. Česlovas Masaitis ir inž. Jaunutis Nasvytis.

– Inž. Vytautas J. Šliūpas, gyvenęs Šiaurinėje Kaliforni- joje, neseniai buvo paties vice- prezidento George Bush pakviestas įeiti nariu į „Na- tional Steering Committee of the George Bush for President Campaign“. Inž. V. Šliūpas jau nuo 1972 metų aktyviai rei- škiasi respublikonų tarpe. Šiuo metu jis yra išrinktas į Republi- can Central Committee of El Dorado County, CA; yra vicepi- rininkas visos Kalifornijos Lie- tuvių Respublikonų sąjungos, ir taipgi Vakarų rajono igaliotinis Lietuvių Respublikonų lygos. Praeityje inž. V. Šliūpas yra vadovavęs Šiaurės Kalifornijos Respublikonų tautinių mažumų tarybai (Republican Heritage Groups Council, No. Calif. Divi- sion), buvo Lietuvių Respub- likonų įsteigėjas ir pirmininkas San Francisco apylinkėje ir ki- tose svarbiose pareigose. Kaip spaudoje esame pastebėję, inž. Šliūpas rūpinasi savo tėvo ir kitų lietuviams svarbių is- torinių ir kultūrinių dokumentų apsauga. Jis pereinatis metais įsteigė „Aušrininko dr. Jono Šliūpo vardo archyvą“, į kurią jau gausiai plaukia vertingos dovanos.

– LB Putnamo apylinkė ruošia Motinos dienos minėjimą gegužės 8 d. 2 val. p.p. Ma- tulaičio namuose. Programą atlieka etnografinis „Sodauto“ ansamblis, vadovaujamas Gitos Kupčinskienės. Apylinkių lie- tuviai kviečiami dalyvauti.

– Katriutės Kiškytės ir Julijos Šermukšnių sūnų kovo 13 d., sekmadienį, pakrik- džio klebonas kun. Algirdas Olšauskas Alekso Romo var- dais. Krikšto tėvai buvo Jonas Karalius, Gema Danabar ir Vaida Kiškytė. Krikštynų vai- šės vyko Marijos ir Antano Kiš- kių namuose, nes jaunesnįjį tėvą gyvena šiaurinėje Kalifornijoje.

– Los Angeles skautai ba- landžio 16 d., šeštadienį, rengia balių šv. Kazimiero parapijos salėje. Meninę programą atliks pianistė Raimonda Apeikytė. Bus puiki vakarienė ir šokiai.

– Lietuvių Fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitę šią vasarą bus Dainavos jaunimo stovyklavietėje rugpjūčio 14-21 dienomis. Registruotis užsi- sakant kambarius prašome pas centro valdybos izdininką Joną Vasarį, 979 Proehl Drive, Bar- berton, Ohio 44203.

ty, igydamas bakalaurą laipsnį slaugyme (BSN). Ir universitetą Julija buvo geriausių studentų sąraše. Įsidarbino Iowos uni- versiteto klinikose, didžiaus- iame tos rūšies centre JAV-ėse. Rudenį žada tęsti mokslą savo pasirinktoje profesijoje.

Julijos pasiekimais moksle džiaugiasi tėveliai, brolis ir močiutė Marija Gotceitienė Chi- cagoje bei senelis Vincas Beno- kraitis Clevelande. Julijai linkime aukštesnių pasiekimų moksle, o kad nuolat būtų infor- muojama, kas vyksta lietuviš- kajame gyvenime, tėveliai jai užprenumeravo „Draugą“.

LN

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.